

การปฏิบัติงานตามกระบวนการนี้เทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ปริญญาพันธ์
ของ
กิตติ ปาประโคน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2538
ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

บทคัดย่อ
ของ
กิตติ ปาประโคน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2538

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน และเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 241 คน และครู จำนวน 486 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 48 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ $t - test$

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน และปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง
2. ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน และปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน และรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง
3. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

INTERNAL SUPERVISORY PROCESS PERFORMANCE
OF THE PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION
OF BURI RAM PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICE

AN ABSTRACT
BY
GITTI PAPRAKHON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

February 1995

The purposes of this research were to study internal supervisory process performance and problems of the primary school administrators under the jurisdiction of Buri ram Provincial Primary Education Office, in four aspects, namely : exploring problems and needs, planning, the supervisory practicing and evaluating and to compare the internal supervisory process performance of the administrators classified by administrative experience.

The sample for this research was 241 primary school administrators and 486 primary school teachers. The instrument used for collecting of data was a 48 - item - rating scale - questionnaire. The statistics employed in the analyse of the data were percentage, mean, standard deviation and t - test.

The main research findings were as follows :

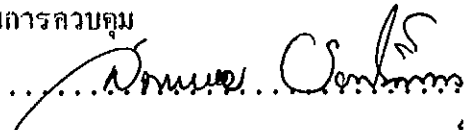
1. The primary school administrators perceived their internal supervisory process performance and problems at the moderate level in all four aspects.

2. The primary school teachers perceived the internal supervisory process performance and problem of the primary school administrators at the moderate level in all four aspects.

3. The primary school administrators with different experience perceived their internal supervisory process performance in significance difference.

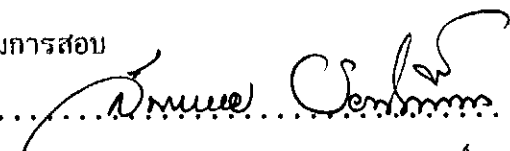
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโทชั้นนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

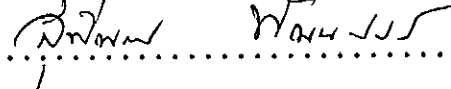
.... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทชั้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา ชูลสุวรรณ)

วันที่ 15 ..เดือน ..กุมภาพันธ์ 26๕๑ ..พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร
วงศ์อยู่น้อย กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์ กรรมการสอบ
ปริญญานิพนธ์ที่ได้ให้ความกรุณาในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขให้คำปรึกษาและให้ความ
ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สังวาลย์ คล้ายกระแสด
อาจารย์ที่ปรึกษา และคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตรทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะทางที่เป็นประโยชน์ และให้ความช่วยเหลือ
เป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณคุณวิจิตร อนวัชพันธุ์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คุณชัยบุระ เขียรสวัสดิ์กิจ ศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ คุณณรงค์ แก้วผลสง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพลับพลาชัย
คุณอำนวย ทองด้วง หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอรัตนดินแดง และคุณสุนันทา พวงไพบุลย์
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุง
เครื่องมือวิจัยให้มีความสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณเลี่ยม พูลเอี่ยม ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
คุณจรียา วงศ์ประสิทธิ์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ หัวหน้า-
การประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
บุรีรัมย์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการส่ง และรวบรวมแบบสอบถาม
การวิจัยกลับมาคืน ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแล้วส่ง
กลับมาคืนเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อฮือด ปาประโคน คุณแม่ตวม ปาประโคน
ผู้ให้กำเนิดให้การศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างสูงยิ่งตลอดมา ขอขอบคุณ คุณสมจิต
ปาประโคน เด็กหญิงกรรณิการ์ ปาประโคน เด็กชายวิชา ปาประโคน และเด็กหญิงปัทมา
ปาประโคน ที่ได้เสียสละ ให้โอกาส ให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีมาโดยตลอด
ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ บริหาร '21 ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญาบัตรฉบับนี้ผู้วิจัย ขอมอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณ
ของครู-อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษา
มาจนถึงปัจจุบัน

กิตติ ปาประโคน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	การนิเทศการศึกษา	8
	การนิเทศภายในโรงเรียน	9
	กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน	10
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	งานวิจัยภายในประเทศ	15
	งานวิจัยต่างประเทศ	17
	สมมติฐานการวิจัย	18
3	วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	19
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	21
	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	22
	การหาคุณภาพของเครื่องมือ	23

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	25
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	28
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานตาม กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน	30
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน	77
ตอนที่ 4 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตาม กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน	93
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	97
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	97
การเก็บรวบรวมข้อมูล	99
การวิเคราะห์ข้อมูล	100
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
อภิปรายผล	106

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ	120
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	122
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	128
ประวัติย่อของผู้วิจัย	152

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ/กิ่งอำเภอ	20
2	แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงานและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประเภทกรรมการในการบริหารงาน	29
3	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกเป็นรายด้าน (N = 727)	30
4	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ (N = 727)	32
5	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ (N = 727)	36
6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ (N = 727)	40
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน จำแนกเป็นรายข้อ (N = 727)	44

8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน จำนวนเป็นรายด้าน (N = 486)	47
9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศ ภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 486)	48
10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 486)	51
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 486)	54
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 486)	58
13	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนเป็นรายด้าน (N = 241)	61

14	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 241)	62
15	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน เป็นรายชื่อ (N = 241)	66
16	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็น รายชื่อ (N = 241)	70
17	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน เป็นรายชื่อ (N = 241)	74
18	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน และโดยรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำนวนตามประสบการณ์ในการบริหารงาน	77
19	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำนวนตามประสบการณ์ ในการบริหารงาน โดยแยกออกเป็นรายชื่อ	78

20	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนตามประสพการณ์ในการบริหารงาน โดยแยกออก เป็นรายชื่อ	81
21	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนตามประสพการณ์ในการบริหารงาน โดยแยกออก เป็นรายชื่อ	85
22	เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวนตามประสพการณ์ในการบริหารงาน โดยแยกออก เป็นรายชื่อ	89
23	ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูและผู้บริหารโรงเรียนในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน	93

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ใช้การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นมาตรการสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : บทนำ) ดังปรากฏในปีงบประมาณ 2537 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดให้เป็นปีทองของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยได้เน้นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา คือ ด้านกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. 2537 : 1 - 8) ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 7 ได้กำหนดเป็นนโยบายให้ปรับปรุงการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพพร้อมให้ความสำคัญต่อการนิเทศภายในเป็นพิเศษให้มีการติดตาม กำกับ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 5 - 6)

จากสรุปผลการดำเนินงานการตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาหลายด้านยังไม่บรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เช่น การเกณฑ์เด็กเข้าเรียนตั้งเป้าหมายไว้ให้เกณฑ์ได้ทุกคน แต่ดำเนินการได้ร้อยละ 97.50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ตั้งเป้าหมายไว้ร้อยละ 50 ดำเนินการได้ร้อยละ 43.12 วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตั้งเป้าหมายไว้ร้อยละ 70 ดำเนินการได้ร้อยละ 60.39 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 1 - 4)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์มีภารกิจในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2537 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 837 โรงเรียน มีจำนวนครู 10,627 คน มีนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 29,535 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 161,817 คน และระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มีนักเรียน 8,917 คน รวมนักเรียนในความรับผิดชอบทั้งสิ้น 200,269 คน (สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. 2536 ก : 2 - 6)

ผลการดำเนินงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2535
ยังไม่บรรลุเป้าหมายหลายประการ เช่น อัตราการเข้าชั้นซึ่งตั้งเป้าหมายให้ไม่เกินร้อยละ 1
ผลการดำเนินการมีอัตราการเข้าชั้นร้อยละ 3.76 โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีอัตราการ
เข้าชั้นสูงถึงร้อยละ 9.77 การเกณฑ์เด็กเข้าเรียนสามารถทำได้ร้อยละ 98.92 และยังมี
นักเรียนที่ออกกลางคันอีกร้อยละ 1.29 ในด้านสุขภาพอนามัยพบว่านักเรียนในระดับประถมศึกษา
มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขถึงร้อยละ 22.66 ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย และวิชากลุ่มงานและ
พื้นฐานอาชีพยังดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
บุรีรัมย์ 2536 ข : ก - 16)

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังได้สำรวจสภาพการจัด
กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเมื่อสิ้นแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 6 (2530 - 2534)
พบว่า การรับทราบนโยบายการนิเทศภายใน ในปี พ.ศ. 2533 มีโรงเรียนที่รับทราบนโยบาย
ให้มีการจัดการนิเทศภายในลดลงจากที่เคยทราบมากกว่าร้อยละ 50 ลดลงเหลือโรงเรียน
ที่ทราบเพียงร้อยละ 14.41 การนิเทศติดตามยังทำไม่ได้ไม่ทั่วถึง ต้องการให้มีการวางแผน
การนิเทศอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ต้องการเน้นทักษะกระบวนการในการนิเทศภายใน
(สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. 2536 ก : 22 - 24) สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติได้วิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการศึกษา ได้แก่ สมรรถภาพ
ในการแก้ปัญหาของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน จำนวนครั้งที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการ
การนิเทศภายในโรงเรียน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2533 : บทคัดย่อ)

กรมวิชาการได้วิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนที่ยึดตนเอง
เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กรมวิชาการ. 2532 : บทคัดย่อ)
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้วิเคราะห์ไว้ว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีปัญหา
ด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องให้การนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาครูให้มี
ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 3)

จากเหตุผลและข้อมูล ที่ได้กล่าวอ้างซึ่งเป็นผลสะท้อนของคุณภาพของการจัดการศึกษา ที่ยังไม่บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ที่สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติที่ได้กำหนดไว้ทั้ง 6 ประการ ยังทำได้ดีกว่าเกณฑ์ที่ได้ตั้งเป้าหมาย เอาไว้ เช่น อัตราการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน อัตราการคงอยู่ของนักเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ภาวะสุขภาพของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กระทรวง สาธารณสุขกำหนดไว้ อัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนที่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ กำหนดไว้

ผู้วิจัยในฐานะ เป็นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาว่า ระดับการปฏิบัติ งานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีสภาพการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไข ในขั้นตอนใดบ้าง ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้กำหนดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศภายใน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการณ์นิเทศ ขั้นที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

2534 : 8 - 11)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะทำให้ทราบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตลอดจนทราบปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามขั้นตอน กระบวนการนิเทศภายใน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศภายใน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการณ์นิเทศภายใน และขั้นที่ 4 การประเมินผลการนิเทศภายใน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วยบุคลากร 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2537 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น 837 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนจำนวน 10,627 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้จำนวนผู้บริหาร

265 คน และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2.2.2 ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนได้มาจากการสุ่มครูในโรงเรียนที่ผู้บริหารได้รับการสุ่มมาเป็นตัวอย่างในข้อ 2.2.1 โรงเรียนละ 2 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากได้จำนวนครูผู้สอน 530 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

3.1.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

3.2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

3.2.2 การวางแผนการนิเทศภายใน

3.2.3 การปฏิบัติการนิเทศภายใน

3.2.4 การประเมินผลการนิเทศภายใน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้ มีความเข้าใจตรงกันจึงได้นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้ ดังต่อไปนี้

1. การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูในโรงเรียน ในการที่จะแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

2. กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเอากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมาใช้ในการวิจัยซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพด้านต่าง ๆ คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ และทุกชั้นเรียน ด้านอัตราการเข้าชั้นทุกชั้นเรียน ด้านภาวะสุขภาพของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ด้านคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต้นที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ การสำรวจและประเมินความต้องการของครู การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่เกิดปัญหา การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาการดำเนินการตามความต้องการ รวมถึงการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน และอัตราการคงอยู่จนจบการศึกษาภาคบังคับของนักเรียน

ขั้นที่ 2 การวางแผน หมายถึง การนำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการมาร่วมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรม และจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติแล้วเขียนเป็นโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการณ์นิเทศ หมายถึง การปฏิบัติการณ์นิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นิเทศจะต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ และเครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคลากรผู้รับการณ์นิเทศ

เพื่อให้การปฏิบัติการณ์นิเทศภายในโรงเรียนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหาร และ/หรือผู้นิเทศ ควรดำเนินการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ จัดให้มีการประชุมคณะปฏิบัติงาน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ กิจกรรม สื่อ เครื่องมือ การบันทึกผล การประเมินผล และการสรุปผลการนิเทศ

2. การปฏิบัติการณ์นิเทศ การดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน รวมถึงการเสริมแรงให้กำลังใจรับทราบปัญหา ความต้องการของผู้รับการณ์นิเทศ และการนำเอาปัญหาและความต้องการนั้นมาพิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุน

ขั้นที่ 4 การประเมินผล หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนและคณะผู้นิเทศ ได้ทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ประเมินความคิดเห็น เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ประเมินกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนและ ได้สรุปรวมผลการประเมิน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุง การปฏิบัติงานการนิเทศภายใน โรงเรียนครั้งต่อไป

3. การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การทำงานตาม ขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

4. ประสพการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

5. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2537

6. ครู หมายถึง บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งครู หรืออาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2537

7. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. การนิเทศการศึกษา
2. การนิเทศภายในโรงเรียน
3. กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศศึกษานั้น ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังเช่น

บันลือ พุทธะวัน (2535 : 13) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการทำงานอย่างมีแผนมีขั้นตอนและมีความต่อเนื่อง เพื่อให้ครูที่ผ่านกระบวนการนิเทศการศึกษาเกิดความตื่นตัวมีความเข้าใจที่จะใช้วิธีการในการพัฒนาวิชาชีพได้คล่องตัวขึ้น โดยมีการปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

นิพนธ์ ไทพานิช (2535 : 17) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า เป็นความพยายามของบุคลากรทางการศึกษาที่จะจัดกิจกรรม และให้บริการกับผู้บริหาร และครู ทั้งโดยตรงและทางอ้อมที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

แฮร์ริส (Harris. 1963 : 19) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนได้กระทำกับบุคคลหรือสิ่งอื่นใด เพื่อคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อให้มีผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายทางการสอนของโรงเรียน

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 12) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

กิติมา บริดีติติก (2532 : 262) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการชี้แนะ แนะนำและให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

จากที่ได้มีการนำเสนอความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้หลายความหมายนี้ พอจะสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การแนะนำ ช่วยเหลือ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน รวมทั้งการปรับปรุงงานอื่น ๆ ที่สนับสนุนงานการเรียนการสอน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

2. การนิเทศภายในโรงเรียน

ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

"การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน" หรือ "การนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา" หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "การนิเทศภายในโรงเรียน" เป็นคำศัพท์ที่เรียกกันภายในระบบการศึกษาของไทย สำหรับในต่างประเทศจะใช้คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า การนิเทศภายในโรงเรียนของไทย คือ "Personalized Supervision" (สังัด อุทรานันท์. 2530 : 108 ; อ้างอิงมาจาก Berman and Usery. 1966)

การกำหนดศัพท์คำว่า "การนิเทศภายใน" ขึ้นมาก็เพื่อให้มีความแตกต่างจากการนิเทศการศึกษาที่ดำเนินการโดยศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกโรงเรียน "การนิเทศภายใน" จึงเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน (สังัด อุทรานันท์. 2530 : 118)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในโรงเรียน ในการแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 5)

วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2528 : 92) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การที่ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชาและคณะครูภายในโรงเรียนได้ร่วมกันปรึกษาหารือ เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล วางแผนปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และอาจจะเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาช่วยด้วยก็ได้

นิพนธ์ ภูริฉาย (2535 : 7) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การจัดบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความร่วมมือ หรือประสานงานกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะบุคลากรในโรงเรียนในอันที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

จึงสรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการดำเนินงานร่วมกัน การดำเนินงานของบุคลากรภายในโรงเรียนเอง เพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจง แก้ไข ปรับปรุง การปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ส่งผลดีต่อคุณภาพของนักเรียน

3. กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

เนาวรัตน์ วิไลขันธ์ (2523 : 80 - 83) ได้ให้ความหมายของกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ว่า หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ของการนิเทศการศึกษาที่จัดเตรียมเอาไว้อย่างมีระเบียบ เพื่อจะยึดเป็นแนวทางในการนิเทศการศึกษา และได้ให้แนวคิดไว้อีกว่าสามารถที่จะนำกระบวนการบริหารการศึกษาโดยทั่วไปมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมนั้น ๆ แต่ต้องระวังคือ เมื่อนำทฤษฎีการบริหารทฤษฎีใดไปใช้จะต้องคำนึงการให้ครบทุกขั้นตอนของทฤษฎีนั้น ๆ จะละเว้นขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้เป็นอันขาด เพราะจะทำให้การนิเทศการศึกษาได้รับความล้มเหลว

สังกัด อุทรานันท์ (2530 : 125) ได้เสนอกะบวนการณ์เทศภายในโรงเรียนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศ

เป็นขั้นที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ

เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะทำให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ

ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปอย่างไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน

3.1 การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากการดำเนินการในขั้นที่ 2

3.2 การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศและควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง

3.3 การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศผู้บริหารก็จะให้บริการ สนับสนุนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ

ขั้นนี้เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานในขั้นนี้อาจดำเนินการไปพร้อม ๆ กันกับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้ว

ขั้นที่ 5 ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน

เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินการซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศหากพบว่ามีปัญหา หรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้การดำเนินการไม่ได้ผลก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งอาจทำโดยการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำให้อีกครั้งหนึ่ง

กรณีที่ผลงานออกมายังไม่ถึงขั้นที่พอใจหรือดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดสำหรับกรณีที่การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่ได้ผล

ถ้าหากการประเมินผลได้พบว่าประสบผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ หากจะดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำไปได้เลยโดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ อีก

นิพนธ์ ไทยพานิช ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศแบบคลินิควิทยาเรียนตามรูปแบบของโกลด์แฮมเมอร์ (นิพนธ์ ไทยพานิช. 2535 : 99 - 122 ; อ้างอิงมาจาก Goldhammer, Anderson and Krajewski. 1980 : 34 - 44) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ที่มีความต่อเนื่อง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประชุมปรึกษาก่อนการสังเกตการ

เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศภายในกับผู้รับการนิเทศ สร้างความเข้าใจกันทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการนิเทศ มีความเข้าใจกรอบความคิดของผู้รับการนิเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศ ทั้งยังได้รับการฝึกการสอนที่ถูกต้องสามารถทำนายล่วงหน้าถึงอุปสรรค เพื่อเตรียมหาทางป้องกันแก้ไข มีการทาสัญญาร่วมกันก่อนการปฏิบัติการนิเทศเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานร่วมกัน เกิดความเข้าใจกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีมีความกระชับแน่นแฟ้นมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การสังเกตการสอน

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการสอนเพื่อนำไปวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อใช้ในการวางแผนการสอนในอนาคต เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้นิเทศได้ช่วยเหลือครูพิสูจน์ความจริงเกี่ยวกับการรับรู้ การประเมินผลการสอนของผู้รับการนิเทศและสนับสนุนให้เขาได้ตัดสินใจด้วยตนเอง สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับการนิเทศ เกิดความคิดที่อิสระซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มพูนสมรรถภาพของผู้รับการนิเทศให้สูงขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดวิธีการประชุมพิเศษ

เป็นขั้นตอนที่นำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เข้าด้วยกัน มีการจัดเก็บ แยกแยะเป็นหมวดหมู่ มีระบบ สามารถจัดการกับข้อมูลได้ พร้อมทั้งกำหนดวิธีการประชุม เพื่อให้มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีความเสมอภาค มีความเชื่อมั่นว่าจซึ่งกันและกัน มีการปฏิบัติต่อกันในฐานะเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมพิเศษ

ในขั้นตอนนี้มีความมุ่งหมายที่จะป้อนข้อมูลกลับแก่ครูผู้ปฏิบัติงานและร่วมกันศึกษาหาข้อสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป ในการประชุมพิเศษจะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ต้องคำนึงถึงตัวแปรด้านจิตวิทยาที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งลักษณะความสัมพันธ์ การแสดงออก และวิธีการที่ผู้นิเทศได้กระทำกับผู้รับนิเทศ

ขั้นตอนที่ 5 การประชุมวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์พิเศษ

เมื่อกระบวนการนิเทศได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 แล้ว ในขั้นตอนนี้ 5 นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลพฤติกรรมการณ์พิเศษ เป็นการนิเทศโดยครูและผู้นิเทศจะร่วมกันวิเคราะห์และประเมินผลพฤติกรรมการณ์พิเศษเพื่อปรับปรุงแก้ไขเป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพในการนิเทศของผู้นิเทศก์

รุจิระ สุภรณ์พิบูลย์ (2528 : 58 - 60) กล่าวว่าไว้ว่า การนิเทศการศึกษาจำเป็นต้องสร้างให้เกิดความรู้สึกในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เป็นการรวมประสบการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลหลายฝ่ายที่มาพบปะกันด้วยความรู้สึกร่วมกันและความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการค้นพบวิธีการแก้ปัญหา และเกิดความรู้สึกในความสำเร็จในการทำงานร่วมกัน และได้ดำเนินการทำงานกลุ่มมาเป็นกระบวนการในการนิเทศการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิจิตร ชีระกุล วรุตบางกูร และกาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และสุพิชญา ชีระกุล (2519 : 73 - 74) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การตั้งความมุ่งหมายร่วมกัน เพื่อให้ทุกคนได้ทราบจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 2 การอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางนโยบาย ระเบียบวิธีการที่จะดำเนินการ รวมทั้งการสนับสนุนจากผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 การตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความรับผิดชอบร่วมกันของหมู่คณะ

ขั้นที่ 4 การดำเนินการร่วมกัน เมื่อตัดสินใจแล้วก็ดำเนินการร่วมกันตามแผนที่ได้ตัดสินใจไว้

ขั้นที่ 5 ประเมินผลงานร่วมกัน โดยควรจะเริ่มต้นจากจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ ว่ามีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงการนิเทศในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 6 การตั้งความมุ่งหมายร่วมกันใหม่ อดยาศัยข้อมูลจากการประเมินผลในขั้นที่ 5 มาดำเนินการในขั้นตอนนี้

สังัด อุทรานันท์ ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศของ แฮริส (สังัด อุทรานันท์. 2530 : 79 - 82 ; อ้างอิงมาจาก Harris. 1975 : 14 - 15) ได้เสนอกระบวนการนิเทศไว้ 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ประเมินสภาพการทำงาน ซึ่งเป็นการศึกษาถึงสถานภาพต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่ทำให้จำเป็นต้องมาเป็นตัวกำหนดถึงความต้องการจำเป็นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ 2 การจัดลำดับความสำคัญของงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญ

ขั้นที่ 3 การออกแบบวิธีทำงาน เป็นกระบวนการวางแผนกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ 4 การจัดสรรทรัพยากร เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน

ขั้นที่ 5 การประสานงาน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน เวลา วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทุก ๆ อย่างเพื่อจะทำให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลสำเร็จ

ขั้นที่ 6 การนำการทำงาน เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมอันจะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 8 - 11) ได้ให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนตามกระบวนการนิเทศ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันโดยวิเคราะห์ข้อมูล ตัวบ่งชี้คุณภาพด้านต่าง ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอัตราการเข้าชั้น ภาวะสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ประเมินความต้องการของครู จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 2 การวางแผน

เป็นการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นขั้นตอนที่นำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการ มาร่วมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรม จัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ เขียนเป็นโครงการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ

ผู้นิเทศต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อและเครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และบุคลากรผู้รับการนิเทศโดยมีการเตรียมความพร้อมก่อนนิเทศ มีการประชุมคณะปฏิบัติงาน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ กิจกรรม สื่อ เครื่องมือ การบันทึกผล การประเมินผล และการสรุปผลการนิเทศ แล้วจึงปฏิบัติการนิเทศ โดยดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การประเมินผล

ผู้บริหารโรงเรียน และคณะผู้นิเทศมีขอบข่ายกิจกรรมที่จะปฏิบัติ คือ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ประเมินความคิดเห็นเพื่อทราบความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ประเมินกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน และสรุปรวมผลการประเมิน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุง การปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

พันธราวุธ ศรีแก้ว (2536 : 37 - 44) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

พบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้แก่ครูและผู้นิเทศอยู่ในระดับปานกลาง การจัดทำโครงการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการประเมินผลก็อยู่ในระดับปานกลาง

ธานี ยิ่งวัฒนา (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ระดับการปฏิบัติการตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกษม น้อยสาลี (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล ผลการศึกษาวิจัยพบว่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และรายชั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนตามทักษะของผู้บริหารจำแนกตามคุณวุฒิ ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน ทั้งโดยรวม และรายชั้นตอนไม่แตกต่างกัน

สมพล ธงศิลา (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่าระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง ได้ผลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ผู้บริหาร-โรงเรียน มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติการนิเทศภายในอยู่ในเกณฑ์มาก และได้ผลอยู่ในเกณฑ์มาก ครู ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอมีความเห็นว่าการปฏิบัติงานนิเทศภายในทั้งกระบวนการ และเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

วิชัย เกียรติยาจารย์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพร้อมในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการ

มีความเห็นว่าความพร้อมในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ทีลาฮัน (สมพล ธงศิลา 2534 : 42 - 43 ; อ้างอิงมาจาก Tilahun. 1983 : 2168-A) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปีย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมที่ผู้จัดการนิเทศภายในโรงเรียนเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การฝึกอบรมแนะนำ การฝึกอบรมปฏิบัติการ การสาธิตการสอน โดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียน และการสังเกตการสอน การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความเห็นสอดคล้องกันอีกว่า การนิเทศในลักษณะร่วมมือกันปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา จะก่อให้เกิดผลดีกว่าการนิเทศที่ใช้อำนาจ และการบังคับ

เฟรนด์ (มงคล ตินตมุสิก. 2535 : 49 ; อ้างอิงมาจาก Friend. 1986 : 2822 - A) ได้ทำการวิจัยทัศนคติของอาจารย์ใหญ่และครูผู้สอนแห่งรัฐไอดาโฮต่อการนิเทศ การสอน ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของอาจารย์ใหญ่และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการและช่วงเวลา การนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเปรียบเทียบโดยคำนึงถึงตัวแปร อันได้แก่ ประสบการณ์ ระดับชั้นที่ครูสอน ภูมิภาค ในเมืองและชนบทของกลุ่มตัวอย่างก็เป็นตัวแปร ที่ส่งผลถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน และยังพบอีกว่า กระบวนการ ที่ผู้นิเทศควรนำไปใช้ แบ่งออกเป็น 4 อันดับ คือ ต้องหาจุดเด่นของครูและสร้างสรรค์ให้เป็น ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ต้องสร้างความไว้วางใจและความเข้าใจในการนิเทศให้เกิดขึ้น กับครูผู้สอน ควรมีการประชุมกันในพื้นที่ภายหลังที่พบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน และผู้นิเทศ ควรให้คำชมเชยอย่างตรงไปตรงมาสำหรับครูที่ประสบความสำเร็จในด้านใดด้านหนึ่ง

โคแกน (เพ็ญศรี สืบพา. 2535 : 58 ; อ้างอิงมาจาก Cogan. 1973) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการสอนสรุปผลการวิจัยไว้ว่า ในทางด้านจิตวิทยาการนิเทศ การสอนนั้น ครูจำนวนมาก มีทัศนคติในทางลบ ในทางถูกข่มขู่ทางวิชาชีพ ทำให้หมดกำลังใจ และ เสียขวัญต่อความสามารถในการสอน และบลูมเบิร์ก (Blumberg. 1974) ได้ศึกษาค้นคว้า

ต่อไปว่า ทางการนิเทศการสอน ครูได้วิจารณ์และให้ความเห็นว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาที่ได้ฝังรากอย่างลึกซึ้งมานานแต่ไม่มีบทบาทอย่างจริงจัง และแท้จริงที่ช่วยเหลือหรือปรับปรุงให้วิชาชีพของครูให้ดีขึ้น เป็นเสมือนสิ่งที่ติดค้างอยู่ในระบบการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่ไม่มีประโยชน์

สมมติฐานการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
2. การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับปานกลาง
3. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนในหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การหาคูแฉภาพเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคลากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2537 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 837 คน และครูผู้สอน จำนวน 10,627 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

2.1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 265 คน และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2.2 กลุ่มครู ได้แก่ ข้าราชการครู ตำแหน่งครูอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอน
 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการ
 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนที่กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน
 เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 530 คน
 ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ/กิ่งอำเภอ

ที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน ผู้บริหาร โรงเรียน	จำนวน ครูผู้สอน	รวมทั้งสิ้น
1.	เมืองบุรีรัมย์	26	52	78
2.	กระสัง	23	46	69
3.	คูเมือง	13	26	39
4.	นางรอง	22	44	66
5.	บ้านกรวด	20	40	60
6.	ประโคนชัย	26	52	78
7.	พุทไธสง	11	22	33
8.	ละหานทราย	11	22	33
9.	ลำปลายมาศ	19	38	57
10.	สตึก	20	40	60
11.	หนองกี่	10	20	30
12.	ปะคำ	7	14	21
13.	นาโพธิ์	8	16	24

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน ผู้บริหาร โรงเรียน	จำนวน ครูผู้สอน	รวมทั้งสิ้น
14.	หนองหงส์	10	20	30
15.	พลับพลาชัย	13	26	39
16.	โนนสุวรรณ	3	6	9
17.	ชำนิ	5	10	15
18.	บ้านใหม่ไชยพจน์	5	10	15
19.	โนนดินแดง	5	10	15
20.	ห้วยราช	8	16	24
	รวม	265	530	795

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท นวัตกรรมสร้าง เป็นแบบสอบถามตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน โดยมีแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนและระดับของปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของ

ผู้บริหารโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ ซึ่งกำหนดความมากน้อยของการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน และระดับของปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับมาก

2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ในตอนท้ายของแต่ละขั้นตอนในกระบวนการนิเทศภายในทั้ง 4 ขั้นตอนเป็นคำถามปลายเปิดสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครู ใต้ระบุปัญหาที่มีต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาจากหนังสือ เอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน การวางแผนการนิเทศภายใน การปฏิบัติการนิเทศภายใน และการประเมินผลการนิเทศภายใน

2. ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อมาเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือ

3. ประมวลข้อมูลจาก ข้อ 1 - 2 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาของกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งระดับการปฏิบัติงานระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนและมีปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาเพิ่มเติมข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนทุกขั้นตอน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรง (Validity) เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วย

1. นายวิจิตร อนวัชพันธุ์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายชัยบุระ เขียรสวัสดิ์กิจ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
3. นายณรงค์ แผ้วพลสง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพลับพลาชัย
4. นายอานวย ทองด้วง หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอโนนดินแดง
5. นางสุนันทา พวงไพบูลย์ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย

2. หาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีการของครอนบาค โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171 ; อ้างอิงมาจาก Cronbach. 1970 : 170 - 171) ได้ค่าความเชื่อมั่น โดยแยกเป็นรายด้าน และโดยรวมทั้งฉบับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9003

ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9141

ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9449

ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9428

รวมทุกด้านของระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น

0.9749

ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมีค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน ได้ค่า

ความเชื่อมั่น 0.8269

ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9007

ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9095

ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9521

รวมทุกด้านของระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ได้ค่า

ความเชื่อมั่น 0.9551

แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีคุณภาพพอที่จะนำไปใช้ในการ เก็บรวบรวม

ข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากฝ่ายวิจัยและประเมินผลหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้จ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมแบบสอบถามกลับมาคืน โดยผ่านศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยกำหนดวันส่งคืนไว้ด้วย

2. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาคืน จำนวน 747 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.96 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาคืนทั้งหมดจำนวน 747 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 727 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.45 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร 241 คน คิดเป็นร้อยละ 90.94 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และเป็นแบบสอบถามของครูผู้สอน จำนวน 486 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน
2. หาค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 คือสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและตอนที่ 2 ในส่วนที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด
3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ
  - 3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับมาก
  - 2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อย
4. หาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและระดับของปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน เป็นรายด้าน และเป็นรายชื่อ

ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์พิจารณาที่กำหนดไว้ดังนี้

  - 2.51 – 3.00 หมายถึง การใช้กระบวนการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับมาก
  - 1.51 – 2.50 หมายถึง การใช้กระบวนการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
  - 1.00 – 1.50 หมายถึง การใช้กระบวนการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อย/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อย

5. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถามในตอนที่ 2 โดยรวมทุกด้าน แยกเป็นรายด้าน และรายข้อ เพื่อหาค่าการกระจายของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
6. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป กับผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test)
7. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางประกอบการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Sciences) โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
  - 1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

หาคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป กับผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่ำกว่า 10 ปี ใช้สูตร t - test แบบ Independent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูล
3. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้บริหารโรงเรียนหรือครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t - distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานและระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศภายในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของ

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

2.2 ครูผู้สอน

2.3 ผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศภายในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

ตอนที่ 4 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน รายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน		
ผู้บริหารโรงเรียน	241	33.15
ครูผู้สอน	486	66.85
รวม	727	100
ประสบการณ์บริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียน		
ต่ำกว่า 10 ปี	85	35.27
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	156	64.73
รวม	241	100

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า เมื่อจำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 33.15 และเป็นครูผู้สอน จำนวน 486 คน คิดเป็นร้อยละ 66.85

เมื่อจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ตามประสบการณ์ในการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 35.27 และผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 64.73

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน และระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการณ์ภายในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน โดยจำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติ ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกเป็นรายด้าน (N = 727)

รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	2.326	.419	ปานกลาง	1.557	.404	ปานกลาง
ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.315	.459	ปานกลาง	1.572	.457	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติการณ์ภายในโรงเรียน	2.288	.446	ปานกลาง	1.565	.461	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน	2.164	.504	ปานกลาง	1.570	.467	ปานกลาง
รวม	2.273	.413	ปานกลาง	1.566	.397	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นร่วมกันว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้านแล้ว มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้ง 4 ด้าน และพิจารณาโดยรวมก็อยู่ในระดับ ปานกลางเช่นเดียวกัน

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกออกเป็นรายด้านก็มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้ง 4 ด้าน และเมื่อพิจารณาโดยรวม ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ในด้านการศึกษาศาสนาปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 727)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการศึกษาศาสนาปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน	2.279	.628	ปานกลาง	1.653	.622	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกชั้นและทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพ	2.298	.685	ปานกลาง	1.590	.605	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราการเข้าชั้นของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.186	.744	ปานกลาง	1.483	.616	น้อย
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.454	.637	ปานกลาง	1.513	.618	ปานกลาง
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์และประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.138	.649	ปานกลาง	1.664	.639	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของนักเรียนทุกปี	2.613	.624	มาก	1.395	.600	น้อย
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาปัญหาและสาเหตุที่ทำให้นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ	2.136	.732	ปานกลาง	1.469	.631	น้อย
8	ผู้บริหารจัดให้มีการสำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะครู เพื่อวางแผนในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน	2.300	.656	ปานกลาง	1.616	.647	ปานกลาง
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของโรงเรียน	2.206	.671	ปานกลาง	1.644	.641	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาและวิเคราะห์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.320	.679	ปานกลาง	1.604	.655	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11	ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน	2.556	.640	มาก	1.484	.647	น้อย
12	ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการสำรวจและให้ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.426	.678	ปานกลาง	1.569	.660	ปานกลาง
	รวม	2.326	.419	ปานกลาง	1.557	.404	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นร่วมกันว่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน อยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้นข้อ 6 การจัดทำมีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิด และเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนทุกปี และ ข้อ 11 การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน อยู่ในระดับ มาก

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นร่วมกันว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้น

ข้อ 3 การจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้น ข้อ 6 การจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนทุกปี ข้อ 7 การจัดให้มีการศึกษาปัญหา และสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนต้องออกจากโรงเรียน ก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ ข้อ 11 การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน มีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหา ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 727)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีคณะทำงานรับผิดชอบด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.352	.682	ปานกลาง	1.589	.649	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีโครงการนิเทศภายในอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีมีความครอบคลุมงานทั้ง 6 งานในโรงเรียน	2.465	.652	ปานกลาง	1.556	.634	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนได้ดูแล กำกับการวางแผนการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของโรงเรียน	2.315	.611	ปานกลาง	1.567	.613	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดให้มีการวางแผนในการประสานงานการดำเนินการนิเทศภายในทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.223	.653	ปานกลาง	1.664	.662	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีการวางแผนในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้บุคลากรก่อนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.268	.656	ปานกลาง	1.527	.613	ปานกลาง
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบข้อมูล ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันครบทั้ง 6 งาน เพื่อใช้ในการวางแผนการนิเทศภายใน	2.355	.652	ปานกลาง	1.568	.619	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีบันทึกการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน แสดงไว้ให้ทุกฝ่ายได้เห็นชัดเจน มีผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติชัดเจน	2.285	.725	ปานกลาง	1.561	.642	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการนำนโยบายของโรงเรียนของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ และของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.502	.598	ปานกลาง	1.542	.613	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการวางแผนการนิเทศภายในให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ชัดเจนมีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	2.210	.633	ปานกลาง	1.596	.624	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน	2.278	.676	ปานกลาง	1.569	.603	ปานกลาง
11	ผู้บริหารจัดให้มีการนำข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในอย่างรอบคอบและครบทุกด้าน	2.186	.643	ปานกลาง	1.604	.619	ปานกลาง
12	ผู้บริหารได้จัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกัน	2.338	.693	ปานกลาง	1.523	.620	ปานกลาง
รวม		2.315	.459	ปานกลาง	1.572	.457	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นร่วมกันว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการวางแผนการนิเทศภายใน อยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นร่วมกันว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหา ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการปฏิบัติการณ์เทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 727)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้การยอมรับให้ความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศภายใน แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.248	.627	ปานกลาง	1.563	.620	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประชุมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ทั้งทางด้านวิธีการกิจกรรม สื่อ เครื่องมือ และการประเมินผลการนิเทศ	2.113	.699	ปานกลาง	1.594	.646	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการดำเนินการนิเทศภายใน ตามแผนงานและโครงการที่วางไว้อย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่อง	2.091	.653	ปานกลาง	1.602	.634	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน เช่น การฝึกอบรม การประชุม ปรึกษาหารือ การศึกษา เอกสารความรู้ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน	2.271	.672	ปานกลาง	1.534	.613	ปานกลาง
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำกิจกรรมการติดตามกำกับดูแลให้มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศไปปฏิบัติพัฒนางานที่บุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบอยู่อย่างต่อเนื่อง	2.195	.637	ปานกลาง	1.571	.608	ปานกลาง
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ได้ร่วมกันวิเคราะห์แผนปฏิบัติงานวิเคราะห์ความต้องการ และร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศก่อนดำเนินการนิเทศ	2.033	.661	ปานกลาง	1.629	.649	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันของบุคลากรในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.138	.649	ปานกลาง	1.563	.635	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	2.571	.580	มาก	1.585	.646	ปานกลาง
9	ผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน	2.524	.579	มาก	1.660	.667	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีกิจกรรมการดำเนินการนิเทศภายในให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย มีความเห็นอกเห็นใจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	2.447	.640	ปานกลาง	1.513	.640	ปานกลาง
11	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายใน ในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ	2.307	.667	ปานกลาง	1.492	.614	น้อย

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
12	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.514	.614	มาก	1.473	.633	น้อย
	รวม	2.288	.446	ปานกลาง	1.565	.461	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นร่วมกันว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้น ข้อ 8 การสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข้อ 9 การสนับสนุนให้ครูใช้สื่อ เครื่องมือในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการทำงาน และ ข้อ 12 การจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้น ข้อ 11 การที่ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายในในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ และข้อ 12 การจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหา ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 727)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ร่วมกันวางแผนการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน	2.177	.623	ปานกลาง	1.560	.607	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการประเมินพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน	2.058	.676	ปานกลาง	1.642	.642	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการประเมินผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.188	.681	ปานกลาง	1.543	.613	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการประเมินผลการวางแผนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.149	.656	ปานกลาง	1.530	.597	ปานกลาง
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการประเมินความเหมาะสมของขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.113	.650	ปานกลาง	1.553	.605	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	2.183	.699	ปานกลาง	1.558	.633	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรในการนิเทศภายใน	2.040	.680	ปานกลาง	1.585	.633	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินความรู้สึกรักของบุคลากรในโรงเรียน ที่มีต่องานและผู้ร่วมงานในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน	2.000	.710	ปานกลาง	1.618	.638	ปานกลาง
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	2.307	.637	ปานกลาง	1.585	.597	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสรุปผลการดำเนินงานนิเทศภายใน และแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาและผลสำเร็จของการดำเนินงานนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง	2.154	.691	ปานกลาง	1.585	.622	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจูงใจให้ คำแนะนำและให้กำลังใจในการปฏิบัติ งานแก่บุคลากรในโรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอและทั่วถึงทุกคน ทั้งในช่วง ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ	2.281	.681	ปานกลาง	1.543	.615	ปานกลาง
12	ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้บุคลากร ในโรงเรียนได้ทราบผลการปฏิบัติงาน ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือ เมื่อมีปัญหามาขอ ให้กำลังใจเมื่อ ประสบผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน	2.322	.695	ปานกลาง	1.541	.622	ปานกลาง
รวม		2.164	.504	ปานกลาง	1.570	.467	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นร่วมกันว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลางทุกข้อ

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนก็มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนก เป็นรายด้าน (N = 486)

รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	2.306	.440	ปานกลาง	1.548	.419	ปานกลาง
ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.287	.474	ปานกลาง	1.559	.463	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน	2.262	.467	ปานกลาง	1.553	.465	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน	2.145	.522	ปานกลาง	1.567	.476	ปานกลาง
รวม	2.250	.433	ปานกลาง	1.556	.406	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอน มีความเห็นว่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ก็อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้ง 4 ด้าน และเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในด้าน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 486)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน	2.235	.638	ปานกลาง	1.675	.643	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกชั้นและทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพ	2.317	.702	ปานกลาง	1.562	.619	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.177	.758	ปานกลาง	1.475	.634	น้อย
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.459	.646	ปานกลาง	1.494	.618	น้อย
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์และประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.132	.667	ปานกลาง	1.646	.650	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของนักเรียนทุกปี	2.613	.618	มาก	1.358	.574	น้อย
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาปัญหาและสาเหตุที่ทำให้นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ	2.119	.734	ปานกลาง	1.458	.627	น้อย
8	ผู้บริหารจัดให้มีการสำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะครูเพื่อวางแผนในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน	2.298	.673	ปานกลาง	1.597	.644	ปานกลาง
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของโรงเรียน	2.177	.693	ปานกลาง	1.648	.653	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาและวิเคราะห์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.346	.673	ปานกลาง	1.570	.660	ปานกลาง
11	ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน	2.486	.679	ปานกลาง	1.516	.663	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
12	ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการสำรวจและให้ ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.317	.708	ปานกลาง	1.580	.680	ปานกลาง
	รวม	2.306	.440	ปานกลาง	1.548	.419	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอน มีความเห็นว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายใน อยู่ในระดับ ปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 6 การจัดทำมีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิด และเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายใน อยู่ในระดับ ปานกลางเกือบทุกข้อยกเว้น ข้อ 3 การจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นเรียน ข้อ 4 การจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียน ข้อ 6 การจัดทำมีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียน และข้อ 7 การจัดทำมีการศึกษาปัญหา และสาเหตุที่ทำให้นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ ทั้ง 4 ข้อนี้มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 486)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.300	.698	ปานกลาง	1.586	.658	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีโครงการนิเทศภายในอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีความครอบคลุมงานทั้ง 6 งาน ในโรงเรียน	2.401	.675	ปานกลาง	1.531	.621	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนได้ดูแล กำกับ การวางแผนการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของโรงเรียน	2.313	.620	ปานกลาง	1.545	.613	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีการวางแผนในการประสานงานการดำเนินการนิเทศภายในทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.228	.642	ปานกลาง	1.613	.635	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีการวางแผนในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้บุคลากรก่อนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.224	.662	ปานกลาง	1.521	.611	ปานกลาง
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบข้อมูลที่ต้องเป็นปัจจุบันครบทั้ง 6 งานเพื่อใช้ในการวางแผนการนิเทศภายใน	2.350	.659	ปานกลาง	1.566	.631	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีปฏิทินการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน แสดงไว้ให้ทุกฝ่ายได้เห็นชัดเจน มีผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติชัดเจน	2.288	.735	ปานกลาง	1.537	.640	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการนำนโยบายของโรงเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.473	.611	ปานกลาง	1.523	.605	ปานกลาง
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการวางแผนการนิเทศภายในให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติชัดเจนมีความเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	2.187	.648	ปานกลาง	1.591	.638	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน	2.255	.692	ปานกลาง	1.576	.614	ปานกลาง
11	ผู้บริหารจัดให้มีการนำข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในอย่างรอบคอบและครบทุกด้าน	2.150	.655	ปานกลาง	1.607	.629	ปานกลาง
12	ผู้บริหารได้จัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกัน	2.272	.710	ปานกลาง	1.510	.618	ปานกลาง
	รวม	2.287	.474	ปานกลาง	1.559	.463	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอน มีความเห็นว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ก็อยู่ในระดับ ปานกลาง เช่นเดียวกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในด้านการปฏิบัติการณ์เทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 486)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้การยอมรับให้ความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศภายใน แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ก่อนดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.218	.637	ปานกลาง	1.558	.626	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประชุมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ทั้งทางด้านวิธีการกิจกรรม สื่อ เครื่องมือ และการประเมินผลการนิเทศ	2.084	.706	ปานกลาง	1.591	.648	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการดำเนินการนิเทศภายใน ตามแผนงานและโครงการที่วางไว้อย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่อง	2.084	.673	ปานกลาง	1.588	.619	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน เช่น การฝึกอบรม การประชุม ปรึกษาหารือ การศึกษาเอกสารความรู้ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน	2.226	.696	ปานกลาง	1.512	.622	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำกิจกรรมการติดตามกำกับดูแลให้มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศไปปฏิบัติพัฒนางานที่บุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบอยู่อย่างต่อเนื่อง	2.152	.668	ปานกลาง	1.578	.613	ปานกลาง
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ได้ร่วมกันวิเคราะห์แผนปฏิบัติงานวิเคราะห์ความต้องการ และร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศก่อนดำเนินการนิเทศ	2.016	.676	ปานกลาง	1.605	.661	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันของบุคลากรในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.126	.663	ปานกลาง	1.551	.633	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	2.535	.601	มาก	1.549	.649	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9	ผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน	2.506	.595	มาก	1.630	.669	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการนิเทศภายในให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย มีความเห็นอกเห็นใจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	2.424	.659	ปานกลาง	1.494	.632	น้อย
11	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายใน ในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ	2.298	.688	ปานกลาง	1.492	.618	น้อย
12	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.469	.631	ปานกลาง	1.486	.654	น้อย
รวม		2.262	.467	ปานกลาง	1.553	.465	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอน มีความเห็นว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการณ์เทศภายใน อยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 8 การสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และข้อ 9 การสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการทำงาน อยู่ในระดับ มาก

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนด้านการปฏิบัติการณ์ภายในเกือบทุกข้ออยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้นข้อ 10 การจัดทำมีกิจกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย มีความเห็นอกเห็นใจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ข้อ 11 การที่ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายในในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ และข้อ 12 การจัดทำมีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 486)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ร่วมกันวางแผนการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน	2.163	.649	ปานกลาง	1.560	.616	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน	2.037	.669	ปานกลาง	1.636	.643	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.156	.704	ปานกลาง	1.531	.618	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลการวางแผนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.148	.666	ปานกลาง	1.529	.601	ปานกลาง
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.115	.660	ปานกลาง	1.541	.604	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.177	.710	ปานกลาง	1.549	.636	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรในการนิเทศภายใน	2.035	.683	ปานกลาง	1.576	.634	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินความรู้สึกรักของบุคลากรในโรงเรียน ที่มีความต้องการและมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	1.984	.718	ปานกลาง	1.609	.661	ปานกลาง
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีภาพมากยิ่งขึ้น	2.290	.649	ปานกลาง	1.576	.607	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสรุปผลการดำเนินการนิเทศภายในและแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาและผลสำเร็จของการดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง	2.146	.704	ปานกลาง	1.578	.640	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจูงใจให้คณาจารย์และให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึงทุกคน ทั้งในช่วงก่อนดำเนินการระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ	2.224	.701	ปานกลาง	1.556	.623	ปานกลาง
12	ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ชมเชยให้กำลังใจเมื่อประสบผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน	2.265	.716	ปานกลาง	1.568	.638	ปานกลาง
	รวม	2.145	.522	ปานกลาง	1.567	.476	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอน มีความเห็นว่า ระดับการปฏิบัติงานตาม กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ทุกข้ออยู่ใน ระดับ ปานกลาง

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ทุกข้อก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำนวนเป็นรายด้าน (N = 241)

รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	2.366	.371	ปานกลาง	1.575	.372	ปานกลาง
ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.371	.421	ปานกลาง	1.599	.446	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน	2.340	.398	ปานกลาง	1.589	.454	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน	2.203	.465	ปานกลาง	1.576	.449	ปานกลาง
รวม	2.320	.365	ปานกลาง	1.585	.380	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 241)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีคณะกรรมการในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน	2.369	.599	ปานกลาง	1.610	.575	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกชั้นและทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพ	2.261	.647	ปานกลาง	1.647	.574	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.203	.716	ปานกลาง	1.498	.578	น้อย
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.444	.617	ปานกลาง	1.552	.618	ปานกลาง
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์และประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.149	.614	ปานกลาง	1.701	.614	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของนักเรียนทุกปี	2.614	.636	มาก	1.469	.646	น้อย
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาปัญหาและสาเหตุที่ทำให้นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ	2.170	.730	ปานกลาง	1.490	.640	น้อย
8	ผู้บริหารจัดให้มีการสำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะครูเพื่อวางแผนในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน	2.303	.622	ปานกลาง	1.656	.653	ปานกลาง
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของโรงเรียน	2.266	.623	ปานกลาง	1.635	.619	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาและวิเคราะห์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.270	.688	ปานกลาง	1.672	.643	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11	ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน	2.697	.528	มาก	1.419	.608	น้อย
12	ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการสำรวจและให้ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.647	.552	มาก	1.548	.618	ปานกลาง
รวม		2.366	.371	ปานกลาง	1.575	.372	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน อยู่ในระดับ ปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 6 การจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียน ข้อ 11 การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียน และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน และข้อ 12 การสำรวจและให้ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน อยู่ในระดับ มาก

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 3 การจัดทำให้มีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราซ้ำชั้นของนักเรียน ข้อ 6 การสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของนักเรียน ข้อ 7 การจัดทำให้มีการศึกษาปัญหา และสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ และข้อ 11 การรับฟังความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 241)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีคณะทำงานรับผิดชอบด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.456	.638	ปานกลาง	1.593	.633	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีโครงการนิเทศภายในอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีความครอบคลุมงานทั้ง 6 งาน ในโรงเรียน	2.593	.585	มาก	1.606	.657	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนได้ดูแล กำกับ การวางแผนการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของโรงเรียน	2.320	.593	ปานกลาง	1.610	.610	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดให้มีการวางแผนในการประสานงานการดำเนินการนิเทศภายในทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.212	.678	ปานกลาง	1.768	.704	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีการวางแผนในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้บุคลากรก่อนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.357	.637	ปานกลาง	1.539	.619	ปานกลาง
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบข้อมูลที่ต้องเป็นปัจจุบันครบทั้ง 6 งานเพื่อใช้ในการวางแผนการนิเทศภายใน	2.365	.639	ปานกลาง	1.573	.595	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีปฏิทินการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน แสดงไว้ให้ทุกฝ่ายได้เห็นชัดเจน มีผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติชัดเจน	2.278	.708	ปานกลาง	1.610	.643	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการนำนโยบายของโรงเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.560	.568	มาก	1.581	.628	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการวางแผนการนิเทศภายในให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ชัดเจนมีความเหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	2.257	.599	ปานกลาง	1.606	.597	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน	2.324	.641	ปานกลาง	1.556	.583	ปานกลาง
11	ผู้บริหารจัดให้มีการนำข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในอย่างรอบคอบและครบทุกด้าน	2.257	.613	ปานกลาง	1.598	.598	ปานกลาง
12	ผู้บริหารได้จัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกัน	2.473	.639	ปานกลาง	1.548	.625	ปานกลาง
รวม		2.371	.421	ปานกลาง	1.599	.446	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 2 การจัดให้มีโครงการนิเทศภายในอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีมีความครอบคลุมงาน ทั้ง 6 งาน ในโรงเรียน ข้อ 8 การจัดให้มีการนำนโยบายของโรงเรียน ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายข้อ (N = 241)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้การยอมรับให้ความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศภายใน แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.307	.603	ปานกลาง	1.573	.609	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำให้มีการประชุมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ทั้งทางด้านวิธีการกิจกรรม สื่อ เครื่องมือ และการประเมินผลการนิเทศ	2.170	.683	ปานกลาง	1.602	.645	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการดำเนินการนิเทศภายใน ตามแผนงานและโครงการที่วางไว้อย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่อง	2.104	.614	ปานกลาง	1.631	.665	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน เช่น การฝึกอบรม การประชุม ปรึกษาหารือ การศึกษา เอกสารความรู้ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน	2.361	.611	ปานกลาง	1.577	.595	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำกิจกรรมการติดตามกำกับดูแลให้มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศไปปฏิบัติพัฒนางานที่บุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบอยู่อย่างต่อเนื่อง	2.282	.558	ปานกลาง	1.556	.597	ปานกลาง
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำคู่มือและให้บริการนิเทศ ได้ร่วมกันวิเคราะห์แผนปฏิบัติงานวิเคราะห์ความต้องการ และร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศก่อนดำเนินการนิเทศ	2.066	.629	ปานกลาง	1.676	.622	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันขอบุคลากรในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.162	.621	ปานกลาง	1.585	.641	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	2.643	.530	มาก	1.656	.634	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9	ผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนวัสดุได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน	2.560	.545	มาก	1.722	.659	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการดำเนินการนิเทศภายในที่มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย มีความเห็นอก-เห็นใจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	2.494	.599	ปานกลาง	1.552	.657	ปานกลาง
11	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายใน ในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ	2.324	.622	ปานกลาง	1.494	.606	น้อย
12	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.606	.568	มาก	1.448	.590	น้อย
รวม		2.340	.398	ปานกลาง	1.589	.454	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการณ์เทศภายในโรงเรียน ส่วนมากอยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้น ข้อ 8 การสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการ

ในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข้อ 9 การจัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนหรือการทำงาน และ ข้อ 12 การจัดหาให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ทั้ง 3 ข้อนี้ มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศอยู่ในระดับ ปานกลาง เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 11 การเข้าร่วมกิจกรรม การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ และข้อ 12 การจัดหาให้มีบรรยากาศ ที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานและปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวนเป็นรายชื่อ (N = 241)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ร่วมกันวางแผนการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน	2.207	.569	ปานกลาง	1.560	.589	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน	2.100	.688	ปานกลาง	1.656	.640	ปานกลาง
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.253	.631	ปานกลาง	1.568	.602	ปานกลาง
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลการวางแผนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.149	.635	ปานกลาง	1.531	.592	ปานกลาง
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.108	.630	ปานกลาง	1.577	.608	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดดำเนินการประเมิน- ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานการนิเทศ ภายในโรงเรียน	2.195	.676	ปานกลาง	1.577	.629	ปานกลาง
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดดำเนินการประเมิน- ผลความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร ในการนิเทศภายใน	2.050	.675	ปานกลาง	1.602	.632	ปานกลาง
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดดำเนินการประเมิน ความรู้สึกรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียน ที่มี ต่องานและผู้ร่วมงานในการดำเนินการ นิเทศภายในโรงเรียน	2.033	.694	ปานกลาง	1.635	.591	ปานกลาง
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดดำเนินการนำผล การประเมินไปใช้ในการปรับปรุง การการนิเทศภายในโรงเรียน ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	2.340	.613	ปานกลาง	1.602	.576	ปานกลาง
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดดำเนินการสรุปผล การดำเนินการนิเทศภายใน และแจ้ง ให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบถึง ความก้าวหน้า ปัญหาและผลสำเร็จ ของการดำเนินการนิเทศภายในอย่าง ต่อเนื่อง	2.170	.665	ปานกลาง	1.598	.584	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติงาน			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
11	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจูงใจให้คณาจารย์และให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึงทุกคน ทั้งในช่วงก่อนดำเนินการระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ	2.394	.624	ปานกลาง	1.519	.599	ปานกลาง
12	ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ชมเชยให้กำลังใจเมื่อประสบผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน	2.436	.637	ปานกลาง	1.485	.585	น้อย
รวม		2.203	.465	ปานกลาง	1.576	.449	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่าระดับการปฏิบัติ ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ทุกข้อ อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน อยู่ในระดับ ปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 12 การแจ้ง ให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ชมเชยให้กำลังใจเมื่อประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
งานการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ
ภายในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นรายชื่อ รายด้านและโดยรวม

ตาราง 18 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน

ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมทุกด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์
ในการบริหารงาน

รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
	ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	2.3851	.317	2.3314	.455	0.97
ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.4060	.376	2.3069	.490	1.62
ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน	2.3579	.368	2.3069	.448	0.90
ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน	2.2185	.454	2.1745	.487	0.70
รวม	2.3419	.330	2.2799	.422	1.17

จากตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน
ของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน และเปรียบเทียบโดยรวมทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร-
โรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานแล้ว พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติแต่อย่างใด

ตาราง 19 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยแยกออกเป็นรายชื่อ

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีคณะทำงาน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการของโรงเรียน	2.404	.554	2.306	.673	1.15
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนทุกชั้นและทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพ	2.276	.628	2.235	.684	0.46
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์สาเหตุและอัตราการซ้ำชั้นของ นักเรียนทุกชั้นเรียน	2.218	.721	2.177	.710	0.43
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะสุขภาพอนามัย ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.462	.605	2.412	.642	0.60
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์และประเมินคุณลักษณะที่พึง- ประสงค์ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.167	.588	2.118	.662	0.59

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของนักเรียนทุกปี	2.635	.623	2.577	.661	0.68
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาปัญหาและสาเหตุที่ทำให้นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ	2.180	.686	2.153	.809	0.27
8	ผู้บริหารจัดให้มีการสำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะครูเพื่อวางแผนในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน	2.308	.586	2.294	.687	0.16
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของโรงเรียน	2.282	.577	2.235	.701	0.56
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาและวิเคราะห์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนทุกชั้นเรียน	2.308	.659	2.200	.737	1.16

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11	ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน	2.724	.490	2.647	.592	1.03
12	ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการสำรวจและให้ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.660	.527	2.624	.597	0.49
	รวม	2.385	.317	2.331	.455	0.97

จากตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยจำแนกออกเป็นรายชื่อและรายด้านแล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

ตาราง 20 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนก
ตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยแยกออกเป็นรายชื่อ

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีคณะกรรมการ รับผิดชอบด้านการวางแผนการนิเทศ ภายในโรงเรียน	2.494	.596	2.388	.709	1.23
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีโครงการ นิเทศภายในอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี มีความครอบคลุมงานทั้ง 6 งานใน โรงเรียน	2.647	.506	2.494	.701	1.78
3	ผู้บริหารโรงเรียนได้ดูแล กำกับการ วางแผนการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของ โรงเรียน	2.314	.566	2.329	.643	0.19
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีการวางแผน ในการประสานงานการดำเนินงานนิเทศ ภายในทั้งในระดับโรงเรียนกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.186	.680	2.259	.675	0.80

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีการวางแผนในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้บุคลากรก่อนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.391	.607	2.294	.687	1.13
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบข้อมูลที่ต้องเป็นปัจจุบันครบทั้ง 6 งาน เพื่อใช้ในการวางแผนการนิเทศภายใน	2.436	.592	2.235	.701	2.35
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีปฏิทินการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนแสดงให้เห็นให้ทุกฝ่ายได้เห็นชัดเจน มีผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติชัดเจน	2.321	.672	2.200	.768	1.26
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการมอบหมายของโรงเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	2.615	.526	2.459	.628	2.06

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการวางแผนการนิเทศภายในให้มีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ชัดเจนมีความเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	2.2885	.590	2.2000	.613	1.10
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน	2.3782	.626	2.2235	.661	1.80
11	ผู้บริหารจัดให้มีการนำข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในอย่างรอบคอบและครบทุกด้าน	2.2628	.602	2.2471	.634	0.19
12	ผู้บริหารได้จัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกัน	2.5385	.583	2.3529	.719	2.04
	รวม	2.4060	.376	2.3069	.490	1.62

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนี้เทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการวางแผนการนี้เทศภายใน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน มีข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อ 12 การจัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน และจัดทำโครงการนี้เทศภายในโรงเรียนร่วมกัน

เมื่อพิจารณาโดยในด้านการวางแผนการนี้เทศภายในแล้ว พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานไม่แตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการณ์เทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยแยกออกเป็นรายชื่อ

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้การยอมรับให้ความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศภายใน แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.301	.595	2.318	.621	0.20
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำให้มีการประชุมเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ทั้งทางด้าน วิธีการกิจกรรม สื่อ เครื่องมือ และการประเมินผลการนิเทศ	2.199	.686	2.118	.680	0.88
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการดำเนินการนิเทศภายใน ตามแผนงานและโครงการที่วางไว้อย่างเป็นระบบมี ความต่อเนื่อง	2.103	.624	2.106	.598	0.04
4	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน เช่น การฝึกอบรม การประชุม ปรึกษาหารือ การศึกษาเอกสารความรู้ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน	2.365	.580	2.353	.667	0.15

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
5	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำกิจกรรม การติดตามกำกับดูแลให้มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศไปปฏิบัติพัฒนางานที่บุคลากรในโรงเรียนรับผิดชอบอยู่อย่างต่อเนื่อง	2.282	.554	2.282	.569	0.00
6	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ได้ร่วมกันวิเคราะห์แผนปฏิบัติงานวิเคราะห์ความต้องการ และร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ ก่อนดำเนินการนิเทศ	2.045	.615	2.106	.655	0.72
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดทำมีระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ของบุคลากรในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.180	.606	2.129	.651	0.60
8	ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	2.705	.471	2.529	.609	2.31

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9	ผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน	2.590	.506	2.506	.610	1.08
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย มีความเห็นอกเห็นใจให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	2.513	.585	2.459	.628	0.67
11	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายใน ในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ	2.378	.615	2.224	.624	1.85
12	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	2.635	.534	2.553	.627	1.07
	รวม	2.358	.368	2.307	.448	0.90

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร-โรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จากนั้นตามประสบการณ์ในการบริหารงาน มีข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ข้อ 8 การสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาโดยรวมในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยแยกออกเป็นรายชื่อ

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศได้ร่วมกันวางแผนการประเมินผล การนิเทศภายในโรงเรียน	2.237	.580	2.153	.546	1.10
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการประเมิน พฤติกรรมการทำงานของบุคลากร ภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ บุคลากรในโรงเรียน	2.147	.689	2.012	.681	1.47
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการประเมินผล ระดับความสามารถในการทำงานของ บุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.263	.623	2.235	.648	0.32
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำมีการประเมินผล การวางแผนในการดำเนินการนิเทศ ภายในโรงเรียน	2.160	.606	2.129	.686	0.36

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินความเหมาะสมของขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.096	.640	2.129	.613	0.39
6	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.218	.655	2.153	.716	0.71
7	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรในการนิเทศภายใน	2.077	.687	2.000	.655	0.84
8	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการประเมินความรู้สึกรักของบุคลากรในโรงเรียน ที่มีต่องานและผู้ร่วมงานในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.039	.708	2.024	.672	0.16
9	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	2.359	.601	2.306	.637	0.64

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสรุปผลการดำเนินงานพิเศษภายใน และแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาและผลสำเร็จของการดำเนินงานพิเศษภายในอย่างต่อเนื่อง	2.147	.660	2.212	.674	0.72
11	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจูงใจให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึงทุกคน ทั้งในช่วงก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ	2.430	.613	2.329	.643	1.19

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ประสบการณ์ในการบริหารงาน				t
		ต่ำกว่า 10 ปี N = 85		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 156		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12	ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือ เมื่อมีปัญหามาช่วย ให้กำลังใจเมื่อประสบผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน	2.449	.625	2.412	.660	0.43
	รวม	2.219	.454	2.175	.487	0.70

จากตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบ การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานแล้ว พบว่า ไม่มีข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาโดยรวมในด้านการประเมินผลการนิเทศภายในแล้ว ก็ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 4 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศ
ภายในของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน

ตาราง 23 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูและผู้บริหารโรงเรียนในการปฏิบัติงาน
ตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน

ที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
	ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน		
	ปัญหา		
1.	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดเก็บ การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล	38	5.23
2.	ผู้บริหารขาดการควบคุม กำกับทำให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน	27	3.71
3.	บุคลากรไม่เพียงพอ	22	3.02
4.	ขาดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	15	2.06
	ข้อเสนอแนะ		
1.	ให้การอบรมการจัดเก็บ การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล	35	4.81
2.	ปรับปรุงระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ	24	3.30
3.	จัดหาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งจังหวัด	16	2.20
4.	ควรจัดบุคลากรเพิ่มเติมให้เพียงพอ	15	2.06
	ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน		
	ปัญหา		
1.	ขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน	42	5.78
2.	ขาดความรู้และทักษะในการวางแผน	23	3.16
3.	ขาดเป้าหมายที่ชัดเจน	16	2.20
4.	ขาดงบประมาณสนับสนุน	16	2.20
5.	บุคลากรไม่เพียงพอ	15	2.06

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
	ข้อเสนอแนะ		
1.	จัดให้มีการวางแผนร่วมกัน	34	4.68
2.	จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวางแผน	18	2.48
3.	จัดให้มีการประเมินผลการวางแผน	18	2.48
4.	จัดหางบประมาณเพิ่มเติมให้เพียงพอ	17	2.34
5.	ให้มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน	15	2.06
	ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน		
	ปัญหา		
1.	ขาดความรู้และทักษะในการนิเทศ	70	9.63
2.	บุคลากรไม่เพียงพอ	23	3.16
3.	ขาดการนิเทศที่ต่อเนื่อง	22	3.02
4.	ผู้บริหารไม่มีเวลาในการนิเทศ	22	3.02
	ข้อเสนอแนะ		
1.	จัดการอบรมให้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน	51	7.02
2.	จัดให้มีการกำกับ ติดตามอย่างมีประสิทธิภาพ	27	3.71
3.	ควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง	25	3.44
4.	ควรสร้างขวัญ-กำลังใจในการดำเนินการนิเทศภายใน	18	2.48
5.	จัดครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น	18	2.48
6.	ลดภาระงานผากจากหน่วยงานอื่น	17	2.34
7.	ปรับปรุงกระบวนการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ	17	2.34
8.	จัดหางบประมาณมาสนับสนุนให้เพียงพอ	15	2.06
9.	จัดให้มีการประสานงานกันในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง	15	2.06
10.	จัดหาเครื่องมือการนิเทศภายในให้เป็นมาตรฐาน	15	2.06

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน			
ปัญหา			
1.	ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการประเมินผล	26	3.58
2.	ขาดการประเมินผลตามแผนที่วางไว้	21	2.89
3.	ไม่นำผลการประเมินไปปรับปรุงการนิเทศ	18	2.48
4.	ขาดเครื่องมือในการประเมินผล	16	2.20
ข้อเสนอแนะ			
1.	จัดอบรมการประเมินผลการนิเทศ	20	2.75
2.	จัดการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตามแผนที่วางไว้	17	2.34
3.	ควรแจ้งผลการประเมินให้ผู้ถูกประเมินทราบทุกครั้ง	16	2.20

จากตาราง 23 มีการเสนอปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของครูและผู้บริหารโรงเรียน ในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเรียงตามลำดับความถี่ไว้แล้ว

ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน ความถี่สูงสุดด้านปัญหา คือ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะในการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล โดยได้เสนอแนะให้จัดการอบรมในเรื่องการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล ให้แก่บุคลากรในโรงเรียนเป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด

ในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนความถี่สูงสุดด้านปัญหา คือ การขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน และมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดการวางแผนการนิเทศภายในร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด

ในด้านปฏิบัติการนิเทศภายในความถี่สูงสุดด้านปัญหา คือ บุคลากรในโรงเรียน
ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศภายใน และมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดการอบรมให้
ความรู้เรื่องการนิเทศภายในให้กับบุคลากรภายในโรงเรียนให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องสามารถ
นำไปปฏิบัติได้ เป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด

ในด้านประเมินผลการนิเทศภายในความถี่สูงสุดด้านปัญหา คือ การขาดความรู้
ความเข้าใจ ขาดทักษะในการประเมินผล และมีข้อเสนอแนะคือควรมีการจัดการอบรมให้บุคลากร
ได้มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้ เป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหาร-โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยกระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในปีการศึกษา 2537 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ส่วนกลุ่มครูทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนที่กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 795 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 265 คน และครูผู้สอน 530 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งใช้วัดระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ รวม 4 ด้าน ด้านละ 12 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 48 ข้อ และในตอนที่ 2 ของแต่ละด้านเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบเครื่องมือเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบรูปแบบ เนื้อหา และภาษาให้ถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่มีในกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171) ซึ่งแบ่งเครื่องมือออกเป็นรายด้านได้ค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้
  - 1.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9003
  - 1.2 ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9141

- 1.3 ด้านการปฏิบัติการณ์เทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9449
  - 1.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9428
  - 1.5 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.9749
2. ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้
- 2.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8269
  - 2.2 ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9007
  - 2.3 ด้านการปฏิบัติการณ์เทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9095
  - 2.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9521
  - 2.5 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.9551

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาหน่วยศึกษา เทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้จ่ายและรวบรวมแบบสอบถามคืนโดยผ่านศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้จัดแบบสอบถามในซอง และจำหน่ายจนถึงกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว โดยมีหนังสือขอความร่วมมือของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ส่งไปพร้อมกับแบบสอบถามด้วย

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาคืนจำนวน 747 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.96 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 727 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.45 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยเป็นแบบสอบถามที่เป็นของผู้บริหาร 241 คน คิดเป็นร้อยละ 90.94

ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และเป็นแบบสอบถามที่เป็นของครูผู้สอน จำนวน 486 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. แจกแจงความถี่เพื่อหาจำนวนและค่านวณหาค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงาน และปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม แล้วนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินค่าตามที่กำหนดไว้ ดังนี้
  - 2.51 - 3.00 หมายถึง การใช้กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับ มาก/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับ มาก
  - 1.51 - 2.50 หมายถึง การใช้กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง
  - 1.00 - 1.50 หมายถึง การใช้กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับ น้อย/ระดับของปัญหาอยู่ในระดับ น้อย
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ด้านการปฏิบัติการณ์การนิเทศภายใน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน โดยจำแนกตามประเภทการดำเนินการบริหารงาน ทั้งเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน โดยการทดสอบค่าที ($t - test$)

4. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของแบบสอบถามปลายเปิดในการเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในตอนที่ 2 ในแต่ละด้านเพื่อใช้ในการอภิปรายผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 64.73 ของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่ำกว่า 10 ปี มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 35.27 ของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

1.2 ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์มีจำนวน 486 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 ของกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน

2. การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนความคิดเห็นได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นร่วมกันว่า ระดับการปฏิบัติงาน และระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศภายใน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ทั้งรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง

2.2 ครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานและระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ด้านการปฏิบัติ

การนิเทศภายในและด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ทั้งรายด้านและโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง

2.3 ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน และระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ด้านการปฏิบัติการณ์ิเทศภายใน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายใน ทั้งรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง

3. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน พบว่า ทั้ง 4 ด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านของการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ก็พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. จากการศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารได้กล่าวถึงปัญหา และข้อเสนอแนะไว้หลายประการ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอเฉพาะประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูง ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีความถี่ต่ำกว่า 15 จะไม่นำมาเสนอไว้ ณ ที่นี้ โดยได้เรียงตามลำดับความถี่ของปัญหา และข้อเสนอแนะไว้เป็นรายด้าน ดังนี้คือ

4.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน

4.1.1 ปัญหา

4.1.1.1 บุคลากรในโรงเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะในการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล (ความถี่ 38)

4.1.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนขาดการควบคุม กำกับ ให้ความมี ความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (ความถี่ 27)

4.1.1.3 บุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ (ความถี่ 22)

4.1.1.4 ขาดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(ความถี่ 15)

4.1.2 ข้อเสนอแนะ

4.1.2.1 จัดการอบรมการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

และการนำเสนอข้อมูลให้กับบุคลากรในโรงเรียน (ความถี่ 35)

4.1.2.2 ปรับปรุงระบบการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

(ความถี่ 24)

4.1.2.3 จัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็น

มาตรฐานเดียวกันทั้งจังหวัด (ความถี่ 16)

4.1.2.4 จัดทำบุคลากรเพิ่มเติมให้เพียงพอ (ความถี่ 15)

4.2 ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน

4.2.1 ปัญหา

4.2.1.1 บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน

(ความถี่ 42)

4.2.1.2 บุคลากรขาดความรู้และทักษะในการวางแผน

(ความถี่ 23)

4.2.1.3 การวางแผนขาดเป้าหมายที่ชัดเจน (ความถี่ 16)

4.2.1.4 ขาดงบประมาณสนับสนุน (ความถี่ 16)

4.2.1.5 บุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ (ความถี่ 15)

4.2.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.2.1 จัดทำบุคลากรในโรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศ

ภายในร่วมกัน (ความถี่ 34)

4.2.2.2 จัดอบรมและให้ความรู้เรื่องการวางแผน (ความถี่

18)

4.2.2.3 จัดให้มีการประเมินผลการวางแผน (ความถี่ 18)

4.2.2.4 จัดหางบประมาณเพิ่มเติมให้เพียงพอ (ความถี่ 17)

4.2.2.5 จัดให้มีการกำหนดเป้าหมายในการวางแผนให้มี
เป้าหมายที่ชัดเจน (ความถี่ 15)

4.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน

4.3.1 ปัญหา

4.3.1.1 บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้และทักษะในการ
ดำเนินการนิเทศภายใน (ความถี่ 70)

4.3.1.2 โรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอ (ความถี่ 23)

4.3.1.3 ขาดการดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง
(ความถี่ 22)

4.3.1.4 ผู้บริหารไม่มีเวลาในการดำเนินการนิเทศภายใน
(ความถี่ 22)

4.3.2 ข้อเสนอแนะ

4.3.2.1 จัดการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน
ในเรื่องการดำเนินการนิเทศภายใน (ความถี่ 51)

4.3.2.2 จัดให้มีการกำกับ และติดตามการดำเนินการนิเทศ
ภายในอย่างมีประสิทธิภาพ (ความถี่ 27)

4.3.2.3 จัดให้มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง (ความถี่
25)

4.3.2.4 สร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินการนิเทศ
ภายใน (ความถี่ 18)

4.3.2.5 จัดครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น
(ความถี่ 18)

4.3.2.6 ให้ความสำคัญจากหน่วยงานอื่น (ความถี่ 17)

4.3.2.7 ให้มีการปรับปรุงกระบวนการบริหารงานให้มี
ประสิทธิภาพ (ความถี่ 17)

- 4.3.2.8 จัดหางบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินการนิเทศ
ภายในโรงเรียนให้เพียงพอ (ความถี่ 15)
- 4.3.2.9 จัดให้มีการประสานงานกันในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง
(ความถี่ 15)
- 4.3.2.10 จัดทำเครื่องมือการนิเทศภายในให้เป็นมาตรฐาน
(ความถี่ 15)
- 4.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน
  - 4.4.1 ปัญหา
    - 4.4.1.1 บุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ
ขาดทักษะในการประเมินผลการนิเทศภายใน (ความถี่ 26)
    - 4.4.1.2 ขาดการประเมินผลตามแผนการนิเทศภายในที่ได้
วางเอาไว้ (ความถี่ 21)
    - 4.4.1.3 ไม่ได้แสดงผลการประเมินการนิเทศภายในปรับปรุง
การนิเทศภายใน (ความถี่ 18)
    - 4.4.1.4 ขาดเครื่องมือในการประเมินผลการดำเนินการ
นิเทศภายในโรงเรียน (ความถี่ 16)
  - 4.4.2 ข้อเสนอแนะ
    - 4.4.2.1 ควรจัดการอบรมให้ความรู้ในด้านการประเมินผล
การนิเทศภายใน (ความถี่ 20)
    - 4.4.2.2 ควรจัดการประเมินผลการนิเทศภายในอย่าง
ต่อเนื่องตลอดปีตามแผนที่ได้วางไว้ (ความถี่ 17)
    - 4.4.2.3 ควรแจ้งผลการประเมินการนิเทศภายในให้ผู้ถูก
ประเมินได้ทราบทุกครั้ง (ความถี่ 16)

อภิปรายผล

จากการศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

1. การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 3 กลุ่มนี้มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมทุกด้าน และทั้งจำแนกออกเป็นรายด้านว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย การที่เป็นเช่นนี้นี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะในการ ดำเนินการนิเทศภายใน ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการดำเนินการนิเทศภายใน ประกอบกับงบประมาณในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน มีจำกัด และภารกิจ ในความรับผิดชอบมีมาก ดังที่ สุพรรณ ปั้นประเสริฐ ได้กล่าวสรุปเรื่องแนวนโยบาย ปีทองของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ตอนหนึ่งว่า สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ มีภารกิจในความรับผิดชอบในปริมาณมาก การดำเนินการตามภารกิจเชิงปริมาณสามารถสนองนโยบายได้ในเชิงก้าวกระโดดและทำได้อย่างดีเยี่ยม แต่ในด้านคุณภาพ ยังเป็นเรื่องที่น่าวิตก เพราะการสนับสนุนในด้านงบประมาณอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งยังต้องแบ่ง งบประมาณของระดับประถมศึกษา ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา และแบ่งงบประมาณไปจัดการศึกษาในระดับก่อน ประถมศึกษาด้วย (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2536 : 6) สอดคล้องกับ ข้อเสนอสมมติฐานเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของ สัจด์ อุทรานันท์ ที่กล่าวไว้ว่า การจัดทำมีการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนด้วยวิธีการสั่งการของผู้บริหารการศึกษา ในระดับสูงจะมีผลทำให้ประสิทธิภาพของปัจจัยป้อนเข้าอยู่ในระดับสูง แต่จะมีปัญหาในการปฏิบัติ งานค่อนข้างมาก และสัมฤทธิ์ผลของการนิเทศจะสูง เฉพาะด้านปริมาณ ส่วนด้านคุณภาพจะต่ำ (สัจด์ อุทรานันท์. 2530 : 336 - 337) ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้ทุกโรงเรียนดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ กำหนดเป้าหมายให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้ในระดับปี 2539 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 5 - 6) โดยได้จัดทำคู่มือการดำเนินการโครงการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2535 - 2539 ให้โรงเรียนในสังกัดทุกโรงได้ยึดถือปฏิบัติ และในการนิเทศการสอนภายในโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ผลิต ชุดสื่อและเครื่องมือนิเทศการนิเทศภายในโรงเรียนให้ผู้นิเทศการสอนและผู้บริหารนิเทศได้ศึกษาและยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินการด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ได้เป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารในระดับสูง ผู้ปฏิบัติบางส่วนได้นำมาปฏิบัติโดยที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงในการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน อาจทำให้เกิดการขาดความเชื่อมั่นในตนเองทั้งผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศ จึงทำให้การปฏิบัติการนิเทศภายในทั้งโดยรวม และจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพล ธงศิลา (2533 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีการปฏิบัติการนิเทศภายในอยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้าน ยกเว้นด้านการประเมินผลซึ่งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิต อุดม (2532 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง พบว่า โรงเรียนมีสภาพการนิเทศตามกระบวนการนิเทศอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชินวรรณ บุญเกียรติ (2530 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่พบว่า ระดับการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แผ้ว รุจิรนนทบุตร (2531 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยส่วนรวมและรายชั้นอยู่ในระดับ ปานกลาง และจากปัญหารวมทั้งข้อเสนอนี้เพิ่มเติม พบว่า ทั้งครูและผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้มีการจัดการอบรม

ทำให้ความรู้เรื่องการดำเนินการนิเทศภายในเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าบุคลากรในโรงเรียนยังขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินการนิเทศภายใน มีความต้องการทั้งความรู้และทักษะในการดำเนินงาน ซึ่งถ้าสามารถแก้ปัญหาให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะที่ถูกต้องในการนิเทศภายในได้แล้ว จะส่งผลให้ระดับการปฏิบัติในการนิเทศภายในสูงขึ้นและอยู่ในระดับ ดี ตามเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ตั้งไว้ว่าจะให้การดำเนินการนิเทศภายในได้ผลในระดับ ดี ภายในปีการศึกษา 2539 ทั้งยังเป็นการแก้ปัญหาการไม่ยอมรับซึ่งกันและกันของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้อีกด้วย และเมื่อพิจารณาผลการวิจัยจำแนกออกเป็นรายด้านและรายชื่อแล้วมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้คงเนื่องจากการดำเนินการนิเทศภายในกระทำตามคำสั่งของผู้บริหารระดับสูง โดยที่บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการดำเนินการ แต่ก็ต้องดำเนินการตามนโยบาย ทำให้การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายใน กระทำได้ไม่ครอบคลุมกระบวนการนิเทศภายในประกอบด้วยขาดงบประมาณในการจัดการอบรมและสนับสนุนการดำเนินการจึงมีระดับของการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง ถ้าสามารถดำเนินการให้บุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการนิเทศภายใน และฝึกฝนให้เกิดทักษะในการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายในได้ดีแล้ว การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในก็จะปฏิบัติได้ตรงจุดครอบคลุมการนิเทศภายในก็จะทำให้การปฏิบัติในด้านนี้มีระดับการปฏิบัติที่มากขึ้นอีกด้วย ซึ่งจะทำให้มีข้อมูลเพียงพอต่อการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายใน และ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อแล้วมีชื่อที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติมดังนี้

1.1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนข้อ 6

ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนทุกปี ข้อ 11 ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนจะต้องสำรวจข้อมูลพื้นฐานและรายงานไปยังต้นสังกัด โดยใช่

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปีเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปีที่โรงเรียนจัดทำขึ้นนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนจึงจะสามารถจัดทำได้สำเร็จ จึงทำให้ระดับการปฏิบัติในด้านการสำรวจจำนวนเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการและรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจร่วมกันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

1.1.2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนข้อ 6 ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนทุกปีมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนจะต้องออกไปสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและอาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนทุกปีเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานรายงานขึ้นไปยังต้นสังกัดและนำมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน จึงทำให้การจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและอาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

1.1.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ข้อ 6 ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็กที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียนทุกปี ข้อ 11 ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน ข้อ 12 ผู้บริหารสำรวจและให้ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในระดับโรงเรียน จึงต้องมีการจัดให้มีการสำรวจจำนวนนักเรียนตามข้อ 6 จัดให้มีการวางแผนปฏิบัติการประจำปีซึ่งต้องได้รับความเห็นและความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนตามข้อ 11 จึงทำให้การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และข้อ 12 การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียนก็เป็นภารกิจหลักอันหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียนเพื่อขอเลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือนจึงทำให้ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.2 ด้านการวางแผนการดำเนินงานในเทศภายในพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้คงเนื่องจาก การดำเนินงานในเทศภายในได้กระทำตามคำสั่งของผู้บริหารระดับสูง บุคลากรบางส่วนจึงไม่เห็นความสำคัญ

ไม่เห็นประโยชน์ของการวางแผนร่วมกัน ขาดข้อมูลในการวางแผนและขาดความรู้ เรื่อง การวางแผนที่ดี จึงทำให้ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง ถ้าสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรในโรงเรียนและเห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญของการวางแผน บุคลากรมีความรู้ มีทักษะในการวางแผนที่ดีแล้ว การปฏิบัติด้านการวางแผนก็จะมีระดับ ในการปฏิบัติที่มากขึ้น ซึ่งจะ เป็นผลดีต่อการดำเนินงานนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอีกด้วย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีข้อที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติมคือ

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนข้อ 2 ซึ่งพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีโครงการนิเทศภายในอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี มีความครอบคลุมงานทั้ง 6 งานในโรงเรียน และข้อ 8 ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการนโยบาย ของโรงเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำโครงการนิเทศภายในให้ครอบคลุมภารกิจหลักทั้ง 6 งาน เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานให้ครอบคลุมภารกิจหลักทั้ง 6 งานนี้ และภารกิจหลักทั้ง 6 งานนี้ ก็จะต้องสนอง นโยบายของโรงเรียน นโยบายของสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอและของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จึงทำให้ผู้บริหารมีความ คิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

1.3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นผลสืบเนื่องจากขั้นตอน การวางแผนการนิเทศภายใน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้คงเนื่องจากว่าเมื่อบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การวางแผน ไม่ได้มีการวางแผนร่วมกัน แต่ก็ต้องปฏิบัติเพราะเป็นงานนโยบายของผู้บริหารระดับสูง ทำให้ การปฏิบัติการนิเทศภายในมีปัญหาและอุปสรรคจากความไม่เข้าใจกัน คิดว่าการนิเทศภายใน เป็นการควบคุมหรือ เป็นการจับผิดทำให้เกิดการต่อต้านและมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการดำเนิน การนิเทศภายใน จึงทำให้การปฏิบัติในด้านนี้คงอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าหากมีการให้ความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศที่ถูกต้อง มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ และมีการปฏิบัติงานร่วมกันบนพื้นฐานของความเข้าใจที่ดีต่อกันแล้ว การปฏิบัติการนิเทศภายใน

ก็จะมีการปรับปรุงที่เพิ่มขึ้น และจะเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียน ทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพที่สูงขึ้นด้วย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วมีข้อที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1.3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ข้อ 8

ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข้อ 9 ผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอน หรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน และข้อ 12 ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการขอกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นทั้งสายผู้บริหารและสายผู้สอน จะต้องมีความผลงานทางด้านบริหารงานในโรงเรียนสำหรับผู้บริหาร และจะต้องมีความผลงานทางด้านวิชาการ และงานที่ปฏิบัติอยู่สำหรับสายผู้สอน ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้พยายามสนับสนุนให้ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนได้ขอ กำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น มีการจัดอบรมการขอ กำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้นทั้งสายผู้บริหารและสายครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดหาชุดสื่อและเครื่องมือนิเทศ การนิเทศภายในโรงเรียนให้ครูได้ใช้ เหมือนกันทุกโรงเรียน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดให้มีการติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารอย่างต่อเนื่องทุกระยะ จึงทำให้การปฏิบัติงาน ในข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 12 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มาก

1.3.2 ความคิดเห็นของครูผู้สอน ข้อ 8 ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุน

ให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข้อ 9 ผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้พยายามสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำผลงานเพื่อขอ กำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น เพื่อให้มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยการให้ครูได้แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารได้พยายามสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อ เครื่องมือในการสอนหรือการทำงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติได้จัดงบประมาณให้จัดหาสื่อการสอนอย่างต่อเนื่องในรูปแบบของงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุ การสอน จัดซื้อสื่อการสอนหรือวัสดุเพื่อผลิตสื่อการสอน ทำให้ครูผู้สอนมีความเห็นว่าผู้บริหาร-โรงเรียนได้ปฏิบัติงานในด้านการสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนา การทำงานให้มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการทำงาน อยู่ในระดับที่มาก

1.3.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ข้อ 8 ผู้บริหารโรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ข้อ 9 ผู้บริหารได้จัดหาและสนับสนุนให้ครูได้ใช้สื่อ เครื่องมือ ในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน และข้อ 12 ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มี บรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า ผู้บริหารต้องการพัฒนาการทำงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประกอบกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุการสอน อุปกรณ์การสอน วัสดุฝึกงาน เพิ่มมากขึ้นตามจำนวนนักเรียน และตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะปรับปรุง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศภายในให้ได้ระดับดี ภายในปีงบประมาณ 2539 ด้วยเหตุนี้จึง ทำให้การสนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้แสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การจัดหาและสนับสนุนการใช้สื่อ เครื่องมือในการสอนหรือการทำงานที่มีคุณภาพและการจัด บรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศพิจารณาทั้งโดยรวม จำนวนเป็นรายด้าน และรายข้อแล้ว ผลการวิจัยพบว่าการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่อง มาจากการวางแผนและการปฏิบัติการนิเทศที่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการวางแผนขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติ แต่ก็ต้องปฏิบัติเพราะ เป็นงานนโยบายของผู้บริหารระดับสูงที่ต้องทำ ต้องมีการประเมินผล และต้องรายงานผลขึ้นไปตามลำดับชั้น จึงทำให้ระดับการปฏิบัติ ด้านการประเมินผลการนิเทศอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งถ้าสามารถสร้างความเข้าใจ ในหลักการนิเทศภายในที่ถูกต้อง มีการวางแผนร่วมกัน มีหลักการวางแผนที่ดี มีการปฏิบัติตาม

กระบวนการนิเทศภายในในระดับที่มาก มีความเข้าใจที่ตรงกัน เห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในแล้ว การปฏิบัติในด้านการประเมินผล ก็จะอยู่ในระดับที่สูงขึ้นทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น และจะเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนอีกด้วย

2. ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน

2.1 เมื่อพิจารณาทั้งโดยรวมและรายด้านแล้วมีระดับการปฏิบัติงานตาม

กระบวนการนิเทศภายในที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ได้จัดทำคู่มือดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีงบประมาณ 2535 - 2539 ให้ทุกโรงเรียนได้ยึดถือปฏิบัติ ซึ่งในคู่มือดังกล่าวได้ชี้แจงถึงความเป็นมา ความสำคัญ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ หลักการและแนวทางการดำเนินการ รวมทั้งได้กำหนดปฏิทินการติดตามประเมินผลอย่างละเอียด (การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2535 : 17 - 19) ในแผนพัฒนาการศึกษาและคำขอตั้งงบประมาณประจำปี 2538 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ด้านการบริหารและสนับสนุนในข้อ 7 ให้มีการปรับปรุงการนิเทศการศึกษาทุกระดับให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะให้เน้นการดำเนินการนิเทศภายในเป็นกรณีพิเศษให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา วางแผนและประสานแผนงานการนิเทศทุกระดับให้สอดคล้องกัน ใช้เครื่องมือนิเทศที่มีประสิทธิภาพ มีการสรุปรายงานผลการนิเทศทุกครั้ง และให้นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศครั้งต่อไปอย่างต่อเนื่อง (การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ 2535 : 17 - 19) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ได้จัดการประชุม สัมมนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ กิ่งอำเภอ ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างวันที่ 17 - 18 กันยายน 2535 เพื่อที่จะได้นำผลการประชุมสัมมนาไปดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่คณะครูและผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ รวมทั้งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นไปตามแนวทางเดียวกันทั้งจังหวัด (การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ 2536 ค.) และสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดทำ ชุดสื่อและ เครื่องมือนิเทศ การนิเทศภายใน โรงเรียนให้โรงเรียนในสังกัดได้ยึดเป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 ข) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน ที่แตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานที่ใหม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในรายด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชินวรรณ บุญเกียรติ (2530 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน แตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศภายในไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แผ้ว รุจิระนันท์บุตร (2531 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่า ระดับการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร-โรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนต่างกัน มีระดับ การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษามิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ เกษม น้อยสาลี (2534 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตาม กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสตูล พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของ ผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ทั้งโดยรวม และ รายชั้นตอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารโรงเรียนโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานและพิจารณาเป็นรายข้อ วนแต่ละด้านมีข้อที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติม 2 ข้อ คือ ด้านการวางแผนการนิเทศภายใน ข้อ 12 ผู้บริหารได้จัดทำให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนร่วมกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการปฏิบัติ การนิเทศภายใน ข้อ 8 ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการ ในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่ามีทักษะมีความชำนาญมากกว่า สามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยทำให้การจัดทำหลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนจัดทำโครงการร่วมกันและการสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ผู้ที่มีประสบการณ์มากยังได้รับความเคารพ ศรัทธา และเชื่อถือจากผู้ร่วมงานมาก สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความมั่นใจ ดังที่ พันัส หันนาคินทร์ (2524 : 66) ได้กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์นั้นมีความสำคัญมากในการเป็นครูใหญ่ การได้ผ่านงานมามากย่อมจะมีความรอบรู้มาก งานประจำก็ดี งานปกครองก็ดี ต้องการเวลาสำหรับที่จะทำความเข้าใจทั้งสิ้น ประสบการณ์ช่วยให้เข้าใจปัญหา และสถานการณ์ตามความเป็นจริงดีขึ้น สามารถหาทางเลือกในการตัดสินใจได้ดีขึ้น สอดคล้องกับ เสนาะ ดีเยาว์ (2526 : 200) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีประสบการณ์มาก จะมีส่วนทำให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานได้ด้วยความมั่นใจ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนจัดทำโครงการนี้ เทศภายในร่วมกันและมีการให้การสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนแสวงหาวิธีการในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนี้ เทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 3 กลุ่มนี้มีความเห็นเหมือนกันว่า มีระดับปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลางในทุกด้าน และโดยรวมก็อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำมีการดำเนินการนี้ เทศภายในนั้นได้ดำเนินการตามนโยบาย และคำสั่งจากผู้บริหารระดับสูง โดยได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 การดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารระดับสูงนี้บุคลากรในโรงเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการดำเนินการทำให้มีปัญหามาปฏิบัติ สอดคล้องกับสมมติฐานของ สัจด์ อุทรานันท์ ที่กล่าวว่า การจัดทำมีการนี้ เทศการศึกษาภายในโรงเรียนด้วยวิธีสั่งการของผู้บริหารการศึกษาในระดับสูงจะมีผลทำให้ประสิทธิภาพของปัจจัยป้อนเข้าอยู่ในระดับสูง แต่จะมีปัญหาในการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก สัมฤทธิ์ผลของการนี้ เทศ

จะสูงเฉพาะด้านปริมาณ ส่วนด้านคุณภาพจะต่ำ (สังัด อุทรานันท์. 2530 : 336 - 337) แต่เนื่องจากได้ปฏิบัติติดต่อกันมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 จึงทำให้ระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริณดา พัฒนขจร (2533 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริหารและครูในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล พบว่า ปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สมพงษ์ จินา (2534 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ที่พบว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ประกอบ มณีโรจน์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่พบว่า ปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง

จะเห็นได้ว่าระดับปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เพราะบุคลากรในโรงเรียนได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติและแก้ปัญหาในการปฏิบัติมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีบุคลากรที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการนิเทศภายในอยู่ ซึ่งอาจเป็นบุคลากรที่บรรจุเข้ามาใหม่หรือบุคลากรที่ยังไม่ได้รับการศึกษาอบรมเรื่องการนิเทศภายใน ซึ่งจากแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพบว่า มีบุคลากรจำนวนหนึ่งที่ต้องการให้มีการจัดการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะในการดำเนินการนิเทศภายใน และถ้าหากสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศภายในแก่บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้ดีแล้ว ปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนก็จะลดลงมาเรื่อย ๆ และคงจะหมดไปหรือมีระดับปัญหาอยู่ในระดับที่น้อยลงสามารถที่จะพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาต่อไป และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วมีข้อที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติมดังนี้

3.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียน

3.1.1 ความเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ข้อ 3

ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำให้มีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นเรียน ข้อ 6 การจัดทำให้มีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียน ทุกปี ข้อ 7 การจัดทำมีการศึกษาปัญหา และสาเหตุที่ทำให้นักเรียนต้องออกจากโรงเรียน ก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ และข้อ 11 การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากร ในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน มีปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ทุกข้อเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติและรายงานการปฏิบัติไปยังหน่วยงานต้นสังกัด เป็นประจำทุกปีการศึกษา การบริหารการศึกษานในปัจจุบันก็มีการมอบอำนาจลงไปในระดับปฏิบัติ มากขึ้น จึงต้องมีการปรึกษาหารือและรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน ทำให้ ปัญหาในการปฏิบัติงานเหล่านี้อยู่ในระดับน้อย ซึ่งน่าจะเป็นผลดีในการปฏิบัติงานตามกระบวนการ นิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

3.1.2 ความคิดเห็นของครูผู้สอน ข้อ 3 การจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์

สาเหตุและอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นเรียน ข้อ 4 การจัดทำมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ด้านภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียน ข้อ 6 การจัดทำมีการสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็ก ที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียน และข้อ 7 การจัดทำมีการศึกษาปัญหา และสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ ทั้ง 4 ข้อนี้มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย ทั้งนี้ ข้อ 3 ข้อ 6 และข้อ 7 อาจเป็นเหตุผลเดียวกันกับข้อ 3.1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหาร- โรงเรียนและครูผู้สอน แต่ข้อ 4 ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์ด้านสุขภาพอนามัยนักเรียนนั้น ก็เพราะว่ากระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำมีการอบรมครูอนามัยโรงเรียน ทุกโรงเรียน จัดอบรมผู้นำนักเรียนด้านอนามัย รวมทั้งโรงพยาบาล และสถานอนามัยได้ออก บริการตามโรงเรียนต่าง ๆ เป็นประจำตลอดปี นักเรียนทุกคนได้รับบัตรสุขภาพ ได้รับการตรวจ รักษาโรคโดยไม่ต้องเสียเงินจึงทำให้ปัญหาในการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพ อนามัยของนักเรียนทุกคนที่จะได้รับการดูแลให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ มีความพร้อมที่จะ เรียนรู้ ซึ่งจะ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ข้อ 3 การจัดทำมีการศึกษา วิเคราะห์สาเหตุ และอัตราซ้ำชั้นของนักเรียน ข้อ 6 การสำรวจจำนวนเด็กที่เกิดและเด็ก ที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของนักเรียน ข้อ 7 การจัดทำมีการศึกษาปัญหาและสาเหตุที่ทำให้นักเรียน ต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาภาคบังคับ และข้อ 11 การรับฟังความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกัน ทั้ง 4 ข้อนี้มีปัญหา อยู่ในระดับ น้อย ทั้งนี้ข้อ 3 ข้อ 6 ข้อ 7 อาจเป็นเหตุผลเดียวกันกับข้อ 3.1.1 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สำหรับข้อ 11 การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจร่วมกันนั้นอาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบัน การบริหารงานในโรงเรียนมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น มีการมอบอำนาจลงไปให้ผู้ปฏิบัติ มากขึ้น และได้มีการพยายามให้มีการทำงานเป็นทีม จึงต้องมีการรับฟังข้อเสนอแนะและ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจมากขึ้น ทำให้ระดับปัญหาในการปฏิบัติ ทั้ง 4 ข้อนี้ มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

3.2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน

3.2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ข้อ 11

ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายในในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ และข้อ 12 การจัดทำมีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีระดับปัญหาอยู่ในระดับ น้อย ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดนโยบายให้การ ดำเนินการนิเทศภายในได้ผลอยู่ในระดับดี ในปีงบประมาณ 2539 สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ได้จัดการประชุมสัมมนาหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และ ศึกษาในเทศก้ออำเภอ เพื่อนำผลจากการประชาสัมมนาไปให้การอบรมผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอนในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ ให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างมีประสิทธิภาพ จึงอาจส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนเข้าไปร่วมกิจกรรมการนิเทศในฐานะผู้ปฏิบัติมากขึ้น มีการจัด บรรยากาศในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ทำให้ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมและปัญหาในการจัด บรรยากาศที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย

3.2.2 ความคิดเห็นของครูผู้สอน ข้อ 10 การจัดทำมีกิจกรรมการดำเนินการนิเทศภายใน

ที่มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย มีความเห็นอกเห็นใจให้ความช่วยเหลือ

ซึ่งกันและกัน มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารงานในปัจจุบัน มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น มีการมอบอำนาจลงไปให้ในระดับปฏิบัติมากขึ้นจึงทำให้ปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับ น้อย ส่วนข้อ 11 การที่ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายใน ในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ และข้อ 12 การจัดทำมีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยนั้น อาจเป็นเหตุผลเดียวกันกับข้อ 3.2.1 จึงทำให้มีปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับ น้อย

3.2.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ข้อ 11 การเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ และข้อ 12 การจัดทำมีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยนั้นอาจเป็นเหตุผลเดียวกันกับข้อ 3.2.1 จึงทำให้มีปัญหาด้านนี้อยู่ในระดับ น้อย

4. ด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ข้อ 12 ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหามาปรึกษาให้กำลังใจเมื่อประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างขวัญกำลังใจของผู้บริหารเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศเป็นอย่างมาก การรณรงค์ให้โรงเรียนดำเนินการจัดการนิเทศภายในให้ประสบความสำเร็จผู้บริหารต้องสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายใน (สังต์ อุทรานันท์ 2530 : 200) และในการดำเนินการนิเทศภายในก็จะมีกระบวนการนิเทศทุกครั้งผู้รับการนิเทศจะรับทราบผลการนิเทศทุกครั้งจึงทำให้ปัญหาด้านนี้แจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหามาปรึกษาให้กำลังใจเมื่อประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ตามความเห็นของผู้บริหารจึงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนที่จะประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพสูงมากขึ้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการให้การดำเนินการนิเทศภายในได้ผลในระดับ ดี ในปีงบประมาณ 2539

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างและพัฒนาการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน ดังนี้

1. จะต้องเร่งประชาสัมพันธ์ให้ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นประโยชน์ เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน ใช้การนิเทศภายในโรงเรียนในการปรับปรุง การปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เป็นการปฏิบัติการนิเทศภายในที่เกิด จากความต้องการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนมากกว่าการดำเนินการนิเทศภายในตามคำสั่งหรือตามนโยบายของผู้บริหารระดับสูงที่สั่งลงมา และจะต้องเป็นการ ปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

2. จะต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการและกระบวนการในการนิเทศ ภายในให้บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการนิเทศภายในที่ถูกต้อง บุคลากรในโรงเรียนจะต้องไม่เข้าใจผิดคิดว่าการนิเทศภายในเป็นการควบคุม หรือการบังคับ หรือการจับผิด แต่เป็นการจัดให้มีการดำเนินงานร่วมกัน ของบุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อการ ช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจง แก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ ส่งผลดีต่อคุณภาพของนักเรียน

ในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกันนั้น ควรมีการดำเนินการ ในหลาย ๆ ทางโดยมีคณะกรรมการชุดเดียวกันสร้างสื่อ เพื่อให้ถึงผู้ปฏิบัติโดยตรง เช่น การเผยแพร่ความรู้ทางโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียงวิทยุคมนาคม และส่งเทปโทรทัศน์ที่เผยแพร่ไปยัง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนได้ศึกษาและได้รับความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน นอกจากเทปโทรทัศน์แล้ว อาจเผยแพร่ทางรายการวิทยุโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งออกอากาศเป็นประจำอยู่แล้ว และส่งเทปรายการวิทยุโรงเรียนนี้ไปยังสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้ศึกษาและได้รับความรู้ความเข้าใจ มีแนวทางการปฏิบัติที่ตรงกัน

คณะกรรมการชุดนี้จะต้องมีการกำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ และกระบวนการนิเทศภายในที่ถูกต้องสามารถนำไปดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างแท้จริง

3. ศึกษานิเทศภายในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะต้องเป็นผู้ที่เข้าไปช่วยเหลือให้โรงเรียนสามารถดำเนินการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนด้วยตนเองอย่างได้ผล โดยศึกษานิเทศก์ควรเปลี่ยนบทบาทในการทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศโดยตรงมา เป็นผู้ช่วยเหลือให้ครูในโรงเรียนได้ดำเนินการนิเทศเพื่อนครูด้วยกันเอง โดยมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดและมีความต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

4. ผู้บริหารการศึกษาในทุกระดับ จะต้องให้การดูแลสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีขวัญและกำลังใจที่ดี เพราะเป็นสิ่งที่ผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินการนิเทศภายในโดยตรง ซึ่งเป็นการเสริมแรงทางด้านจิตวิทยา และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรจะมีความคงทนถาวร ถ้ามีการเสริมแรงอย่างต่อเนื่องและผู้ที่ได้รับการเสริมแรงมีความรู้สึกว่าได้รับความเป็นธรรม

5. ในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในทุกขั้นตอนจะต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้ ๆ เข้าร่วมวางแผนปรึกษาหารือ และดำเนินการและแก้ไขข้อผิดพลาดร่วมกัน มีการรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายใช้เหตุผล และความรักสามัคคี เป็นแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในโดยมีเป้าหมายร่วมกันที่จะแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการทำงานของทุกคนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาและทำให้นักเรียนมีคุณภาพที่สูงที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย ระดับการปฏิบัติงานนิเทศภายใน และระดับการปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อหาความเหมาะสมในการปฏิบัติงานในการบริหารงานในโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ทุกปีการศึกษา แล้วนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติ และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะหาทางพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบของกระบวนการนิเทศภายในที่ใช้อยู่นี้เพื่อหาทางปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ มีความเหมาะสม และได้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาวิจัย การจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนว่า ควรมีการจัดในรูปแบบใด จึงจะทำให้บุคลากรที่เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะและให้ประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดให้มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, สำนักงาน. คู่มือดำเนินงานปีทองของการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2537. อัดสำเนา.
- _____ แผนพัฒนาการศึกษาและคำขอตั้งงบประมาณ ประจำปี 2538. สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2536 ก. อัดสำเนา.
- _____ รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2536. ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2536 ข. อัดสำเนา.
- _____ สรุปผลการประชุมสัมมนา ทน.ปอ./ถ. พช.ทน.ปอ./ถ. ศึกษาพิเศษ สปอ./ถ. เรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา. ฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2536. ค. อัดสำเนา.
- _____ คู่มือดำเนินการโครงการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา. สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, 2535. อัดสำเนา.
- กิตติมา ปรีดีติติก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2532.
- เกษม น้อยสาส์. การศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล. ปรินญาพันธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- _____ . รายงานผลการวิจัย เรื่อง การจัดสรรงบประมาณและการวิเคราะห์ต้นทุนสำหรับการ การศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- _____ รายงานผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดรุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2533.
- _____ รายงานบทสังเคราะห์เรื่ององค์กำหนดประสิทธิผลของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พันนี้พับบลิชชิง, 2529.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือผู้บริหารโรงเรียน : การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534 ก
- _____. ปืทองของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536.
- _____. ชุดสื่อและเครื่องมือนิเทศการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534. ข.
- ชาญชัย อาจิณสมาจาร. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.
- ธานี ยิ่งวัฒนา. การศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. อัดสำเนา.
- นิพนธ์ ไทพานิช. การนิเทศแบบคลินิค. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นิพนธ์ ภูริฉาย. รายงานการวิจัยการพัฒนาการนิเทศเพื่อให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง. ยะลา : สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา, 2535.
- เนาวรัตน์ วิไลชนม์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บhumวัน, 2523. อัดสำเนา
- บันลือ พลฤกษ์วัน. การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2535.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- พันธราชูธ ศรีแก้ว. "การศึกษาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส," การวิจัยทางการศึกษา. 23(1) : 37 - 44 ; 2536.
- รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์. การนิเทศการสอนชั้นสูงในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- วิชัย เกียรติอาจารย์. ความพร้อมในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการ
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2535. อัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม. รายงานการวิจัยสังเคราะห์กระบวนการใช้หลักสูตร หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- _____ รายงานการสัมมนาระดับชาติเรื่องหลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2531.
- วิจิตร ชีระกุล วรุตบางกูร และกาญจนา ศรีกาพลินธุ์ และสุพิชญา ชีระกุล การนิเทศ
การศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, 2519.
- วิไลลักษณ์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สังัด อุทรานันท์. รายงานการวิจัยการสังเคราะห์งานวิจัยทางการนิเทศการศึกษา
ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทาบกเจริญผล, 2531.
- _____ การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2530.
- _____ รายงานผลการวิจัยเล่มที่ 1 เรื่องการศึกษางานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาใน
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- สมจิต อุดม. สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สมพล ชงศิลา. กระบวนการจัดการนิเทศการศึกษานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการบริหาร
การนิเทศ กับระบบการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.
- สุเมธ เตียววิเศษ. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน,
2525.
- เสนาะ ตีเขาว์. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2526.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. "การนิเทศภายใน : ภาคนิเทศที่มีประสิทธิภาพ," สารพัฒนาหลักสูตร.
12 (114) : 57 - 63 ; เมษายน - พฤษภาคม 2536.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for
Research Activities," Journal of Education and Psychological
Measurement. 30 : 607 - 610 ; 1970.
- Tilahun Beyene M. "The Kind of School Supervision Need in Developing
Countries Case Study Ethiopia," Dessertation Abstracts
International. 2168 - A ; January, 1983.

ภาคผนวก

สำเนา

ที่ ทม 1007/3608

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายกิตติ ปาประโคน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นายวิจิตร อนวัชพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
เครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

สำเนา

ที่ ทม 1007/3607

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายกิตติ ปาประโคน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ. สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธาน

รศ. ดร. สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นายชัยบุระ เขียวสวัสดิ์กิจ เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

สำเนา

ที่ ทม 1007/3605

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพลับพลายชัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายกิตติ ปาประโคน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
ปริญญาโท เรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

สำเนา

ที่ ทม 1007/3604

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอรัตนดินแดง

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายกิตติ ปาประโคน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สมหมาย รอดโรจน์ทอง ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใดๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

สำเนา

ที่ ทม 1007/3606

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายกิตติ ปาประโคน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้ี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
ปริญญานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นางสุนันทา พวงไพฑูลย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ
เครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่บัณฑิตผู้ี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

สำเนา

ที่ ทม 1007/3795

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 กันยายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายกิตติ ปาประโคน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ. สมหมาย รอดโพธิ์ทอง ประธาน

รศ. ดร. สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยให้ผู้บริหาร และครู
ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

สำเนา

ที่ ศธ 1434/13568

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

50 ถนนอิสาน บร 31000

25 ตุลาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามของนายกิตติ ปาประโคน ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประโคนชัย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เห็นว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ควรให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ภายในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

เลี่ยม พูลเอี่ยม

(นายเลี่ยม พูลเอี่ยม)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา

โทร. 044 - 612001

โทรสาร 044 - 611013

โรงเรียนประโคนชัยวิทยา
ถนนักคีตารัง ตำบลประโคนชัย
อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์ 31140

24 ตุลาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นายกิตติ ปาประโคน ราชาราชการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนประโคนชัยวิทยา สบอ.ประโคนชัย สบจ.บุรีรัมย์ กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการวิจัยเพื่อปริญาโทเรื่อง "การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์" โดยมุ่งหวังที่จะนำผลการวิจัยมาเป็นข้อเสนอแนะ และเป็นแนวทางในการพัฒนางานนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียน

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโดยขอให้ท่านตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 1 ฉบับ และขอความกรุณาให้ท่านได้ให้ครูผู้สอนโรงเรียนของท่านมีรายชื่อหน้าแบบสอบถามจำนวน 2 ท่าน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามอีก 2 ฉบับ ที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้ แล้วรวบรวมและบรรจุลงในซองที่เตรียมมาให้ แล้วกรุณาส่ง สบอ./สบก. ที่ท่านสังกัดอยู่ตามกำหนดเวลาที่เจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้

อนึ่งได้ขอความอนุเคราะห์จาก สบจ.บุรีรัมย์ ขอให้หน่วยศึกษานิเทศก์สังกัด สบจ.บุรีรัมย์ เป็นผู้แจกและรวบรวมแบบสอบถามคืน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบ และรวบรวมแบบสอบถามส่งคืนในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

กิตติ ปาประโคน

(นายกิตติ ปาประโคน)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนประโคนชัยวิทยา

แบบสอบถามการทำการวิจัยเพื่อปริญญาโท

เรื่อง

การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำข้อมูลและผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไข การดำเนินการนิเทศภายใน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นไปตามกระบวนการนิเทศภายใน และให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. คำตอบของท่านผู้วิจัยจะสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น การตอบแบบสอบถามชุดนี้จึงไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่งและหน้าที่หรือหน่วยงานของท่าน จึงขอความกรุณาให้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน

3. การตอบแบบสอบถาม มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามให้กาเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หน้าข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายใน และระดับปัญหาในการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ให้กาเครื่องหมาย / ในช่องที่เตรียมไว้ให้ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ในตอนท้ายของแต่ละด้านขอให้ท่านได้โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน ตามที่ท่านเห็นสมควรที่จะนำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายกิตติ ปาประโคน

นิสิตปริญญาโทวิชา เอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน

[ ] หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

ข้อ 1. ตำแหน่งงานการปฏิบัติงานของท่าน

[ ] ผู้บริหารโรงเรียน

[ ] ครูผู้สอน

ข้อ 2. ประสบการณ์ในการบริหารงาน (ตอบเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน)

[ ] ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

[ ] ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นรายการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ขอให้ท่านพิจารณาว่า รายการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ดังกล่าวนั้น มีระดับการปฏิบัติ และระดับของปัญหาในการปฏิบัติมาก-น้อย เพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ต้องการ ดังตัวอย่างการตอบดังนี้

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
(0)	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายใน	./..	.....	.....	.....	.....	./..	.....
(00)	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนงานและโครงการที่วางไว้อย่างครบถ้วน	.....	.....	./..	.....	./..	.....	.....

จากตัวอย่างแสดงว่า ผู้ตอบมีความเห็นว่า

ข้อ 0 ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน มีระดับการปฏิบัติ มาก และมีระดับปัญหาในการปฏิบัติ น้อย

ข้อ 00 ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนงานและโครงการที่วางไว้อย่างครบถ้วน มีระดับการปฏิบัติ น้อย และมีระดับปัญหาในการปฏิบัติ ปานกลาง

แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
	<u>ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายในโรงเรียน</u>							
1	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียน							
2	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกชั้นและทุกกลุ่มประสบการณ์							
3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุและอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียนทุกชั้นเรียน							
4	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียนทุกชั้นเรียน							
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์และประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทุกชั้นเรียน							

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
12	ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการสำรวจและให้ความสนใจต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ระบุปัญหาด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายในโรงเรียน

(เพิ่มเติม)

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อเสนอแนะ

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
11	ผู้บริหารจัดให้มีการนำข้อมูลในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานการนิเทศภายในอย่างรอบคอบและครบทุกด้าน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	ผู้บริหารได้จัดให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน และจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ระบุปัญหาด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน (เพิ่มเติม)

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อเสนอแนะ

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
10	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการดำเนินการนิเทศภายในให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย มีความเห็นอกเห็นใจ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
11	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการนิเทศภายในในฐานะสมาชิกผู้ปฏิบัติ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติทำงานในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ระบุปัญหาด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน (เพิ่มเติม)

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อเสนอแนะ

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อ	รายการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ			ระดับปัญหาในการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
11	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจูงใจ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึงทุกคน ทั้งในช่วงก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	ผู้บริหารโรงเรียนแจ้งให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ขมเขย ให้กำลังใจเมื่อประสบผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ระบุปัญหาด้านการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน (เพิ่มเติม)

1. _____
2. _____
3. _____

ข้อเสนอแนะ

1. _____
2. _____
3. _____

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายกิตติ ชื่อสกุล ปาประโคน

เกิดวันที่ 24 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2499

สถานที่เกิด อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 18/2 หมู่ที่ 7 ถนนักดีตำรง

ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย

จังหวัดบุรีรัมย์ 31140

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนประโคนชัยวิทยา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนประโคนชัยวิทยา อำเภอประโคนชัย

จังหวัดบุรีรัมย์ 31140

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.ศ.3)

จากโรงเรียนประโคนชัย (มัธยมศึกษา)

พ.ศ. 2519 สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

(ป.กศ.สูง) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ จากวิทยาลัยครูบุรีรัมย์

พ.ศ. 2521 สำเร็จการศึกษาระดับครูพิเศษมัธยมศึกษา (พ.ม.)

โดยการศึกษาด้วยตนเอง

พ.ศ. 2523 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.)

วิชาเอก ฟิสิกส์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม

พ.ศ. 2534 สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) วิชาเอก

บริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2538 สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

วิชาเอกการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร